

**Chefredaktören
filosoferar**

Sidan 3

**Jerker har brist
på inspiration**

Sidan 4

**Nils skriver om
husförsäljning**

Sidan 8

Trollens Nyheter

Årgång 35 julen 1999

TACK!!!

Tack alla ni som har bidragit med material för att göra årets TN möjlig att producera. Jag vet hur svårt det kan vara att uppbåda fantasi, inspiration och kreativitet när man ska göra det på beställning. Du som inte bidrog i år har chansen igen nästa år. Jag vill passa på att önska samtliga läsare en fantastiskt God Jul och ett underbart Gott Nytt År. Glöm inte att vi inleder ett nytt millennium nästa år. År 2000 (Tvåusen), det låter maffigt det.

Ch.red

Ett jubileum

Vi firar faktiskt ett litet jubileum i år. Trollens Nyheter kommer ut för trettiofemte (35!) gången i följd. Ett rekord som blir svårt att slå för liknande publikationer, om det existerar sådana. Vore för övrigt kul att veta. Många har dom varit, chefredaktörerna för TN genom åren. Chefredaktör för TN måste vara ett utsatt jobb eftersom dom har bytts ut med jämna mellanrum. Det gäller att sköta sig då, antar jag. "En får göra så gött en kan" var det en känd idrottsprofil som sa.

**Klumpe har
bekymmer**

Sidan 11

**Allt mellan
himmel o jord**

Sidan 1-50

**Bara en vanlig
dag av Nils**

Sidan 20

19 Trollens Nyheter 99

Grundad julen 1965

Redaktion:

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

Eric Lennartsson

Redaktionens adress:

Signalvägen 7

613 35 Oxelösund

Tel: 0155 - 359 09, 070 - 5708 183

E-mail: lennart.ostlund@swipnet.se

Trollsbyens hemsida: <http://home8.swipnet.se/~w-88393/>

Lokalredaktörer 1999:

Nils Holgersson, Vänersborg

Jerker Algotsson, Söderhamn

Sven Ivarsson, Sundsvall

Ulf Henrik Östlund, Norrköping

Så var det dags...

Ännu ett år börjar gå mot sitt slut. Mycket har, som vanligt hänt under året. Det som är annorlunda är att nästa år går vi in i ett nytt millenium. Det kan alltså hända att allt går åt skogen och vi är tillbaka på stenåldern igen. Det har varit sådan hysteri kring detta årsskifte så det finns inga gränser. Personligen tror jag att det inte kommer att hända ett j-vla dugg. So what om inte brödrosten fungerar på morgonen den första januari, det är troligen inte så många som är sugna på frukost i alla fall. Dom flesta kommuner i detta land kommer att fira skiftet med praktfulla fyrverkerier, dock icke Oxelösund, nejdå här ska det sparas pengar så att vi möjligen har råd att låta barnen fortsätta gå i skolan även nästa år. Staden firar femtioårsjubileum år 2000, så vi väntar med smällarna till trettonhelgen i stället. Det låter faktiskt lite småsnålt, men det är ju mina pengar med.

Rykten om Träff 2000

Nog om detta, ryktet säger att TRÄFF 2000 kommer att äga rum på den vanliga platsen utanför Sundsvall. Jag har dock icke fått någon bekräftelse på detta så vi får väl vänta och se. Vi lär väl ändå träffas nästa år också, på ett eller annat sätt.

Jag har för övrigt blivit sambo under året, Åsa och jag skaffade boställe tillsammans under hösten och så här efter cirka nio veckor kan jag säga att det funkar faktiskt riktigt bra,

enligt mig vill säga. Det finns fortfarande saker som jag inte har fått ordning på. Gå ut och hämta tidning och post, det är man ju inte van vid. Det har ju varit raka vägen från sängen, via duschen och ut till bussen eller bilen, och till viss del är det fortfarande så. Det tar tid för gamla hundar att sitta sägs det, och det ligger väl en viss sanning i det. Men jag jobbar fortfarande på det och snart nog har jag nog blivit en riktig hemmakille som pysslar, vattnar blommor, dammar och möblerar om, kusligt huslig alltså. Jomen.

Aldrig för sent

Vad kan man mer säga om året som gått. Telia Telenor, nå det är inte mycket att slösa bläckpatronen för, det var ju en fusion som inte fungerade något vidare. Det fanns dock en fusion som hittills har fungerat och det är den mellan mig och Ulf-Henrik. Vi köpte ju tillsammans "Stranna" för att försöka behålla det inom släkten. Jerker har gått datakurs under hösten och har blivit en jävel på datorer. "Det är aldrig för sent" är en gammal klyscha man skulle kunna använda kanske. Moder Fanny verkar dock fortfarande vara lite avigt inställd till den nya tekniken. Jag ska snart se till att Jerker får en Internetuppkoppling också. Skicka elektronisk post, vykort och annat småroligt måste han ju kunna göra.

Ha det nu så kul några timmar framåt med att läsa igenom den trettiofemte upplagan av TN. God Jul och Gott Nytt År önskar jag dig.

Ch. red

Inspirationsproblem

Detta år är det sämre än någonsin med inspirationen. Däremot är det inget fel på transpirationen. Därför har jag i år tagit mig friheten att bara bidra med ett par saker ur Selma Lagerlöfs gamla fina skolbok "Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige".

Båda har rätt mycket med djur att göra och kan kanske till och med ge en liten tankeställare om att vara rädd om djuren. Den ena handlar om en ekorre (nedan) och den andra (sidan 14) om en nyårsnatt med både vilda och tama djur. Om herr redaktören tar med grejerna ber jag er bara "Håll till godo".

Jerker

EKORREN

Av Selma Lagerlöf

(Ur Nils Holgerssons underbara resa)

En ekorrhona hade blivit fångad i ett hasselsnår, som växte på stranden av Vombsjön, och buren till en bondgård, som fanns i närheten. Allä människor i bondgården, både unga och gamla, blev glada åt det lilla vackra djuret med den stora svansen, de kloka, nyfikna ögonen och de små nätta fötterna. De ämnade hela sommaren fröjda sig åt att se på dess viga rörelser, dess behändiga

sätt att skala nötter och dess lustiga lek.

De gjorde genast i ordning åt det en gammal ekorrhonbur, som bestod av ett litet grönmålat hus och ett ståltrådshjul. Det lilla huset, som hade både dörr och fönster, skulle ekorrhonan använda till matrum och sängkammare; därför lade de dit en bädd av löv och satte in en skål mjölk och några nötter. Ståltrådshjulet däremot skulle hon ha till lekstuga, där hon kunde springa och klättra och svinga runt.

Människorna tyckte att de hade ställt det mycket bra för ekorrhonan och förvånade sig över att hon inte såg ut att trivas. I stället satt hon bedrövad och vresig i ett hörn av sin kammare och stund efter annan gav hon till ett skarpt klagoskrik. Hon rörde inte vid maten och hon svängde inte om hjulet en enda gång. "Det beror nog på att hon är rädd", sade människorna i bondgården. "I morgon, när hon känner sig hemmastadd, kommer hon både att äta och leka."

Emellertid hände det sig så att kvinnorna i bondgården höll på att rusta till gille, och just den dagen, då ekorrhonan hade blivit fångad, sysslade de med storbak. Och antingen hade de haft otur med att degarna inte velat jäsa, eller också var de väl senfärdiga av sig, för de måste arbeta länge efter sedan det hade blivit mörkt.

GAMLA MOR BEDRÖVAD

Det rådde naturligtvis mycken iver och brådska i köket och där var det nog ingen som

gav sig tid att undra på hur ekorrhonan hade det. Men det fanns en gammal mor i huset, som var för ålderstigen att vara med om baket. Det begrep hon själv, men hon tyckte i alla fall inte om att stå utanför det hela. Hon kände sig bedrövad och för den skull gick hon inte och lade sig, utan satte sig vid fönstret i dagligstugan och såg ut.

I köket hade de för värmens skull ställt upp dörren och genom den strömmade ett klart ljussken ut på gården. Det var en kringbyggd gård och den blev så väl upplyst att gumman kunde se sprickor och hål i rappningen på väggen mittemot. Hon såg också ekorburen, som hängde just där ljusskenet föll allra klarast, och hon märkte hur ekorrhonan hela natten sprang från sin kammare ut i hjulet och från hjulet in i sin kammare utan att vila ett ögonblick. Hon tyckte att det var en besynnerlig ofrid över djuret, men hon tänkte förstås att det var det skarpa ljusskenet som höll det vaket

Mellan kostallet och häststallet fanns i den där gården en bred, täckt inkörsport, och den låg så till att också den blev upplyst. Och när det hade lidit framåt natten en stund såg gamla mor att ur portvalvet kom, sakta och försiktigt smygande in på gården, en liten parvel som inte var mer än en tvärhand hög, men gick i träskor och skinnbyxor, som en annan arbetskarl. Gamla mor förstod genast

att det var tomten och hon blev inte det minsta rädd. Hon hade alltid hört att han höll till där på stallet, fastän hon aldrig förr hade sett honom, och en tomte förde ju lycka med sig, var han visade sig.

UPPGÖRELSE

Så snart som tomten hade kommit in på den stensatta gården sprang han rakt fram till ekorburen, och som den hängde så högt, att han inte kunde nå upp till den, gick han till redskapsskjulet efter ett spö, reste det mot buren, och svingade sig sedan

upp på samma sätt som en sjöman antrar uppför ett tåg.

När han var kommen till buren ruskade han i det lilla gröna husets dörr, som om han hade velat öppna den, men gamla mor satt lugn, för hon visste att barnen hade satt hänglås för dörren, av fruktan för att granngårdspojkarna skulle försöka stjäla bort ekorren.

Gumman såg, att när tomten inte kunde få upp dörren, kom ekorrhonan ut i ståltrådshjulet. Där hade hon och tomten en lång överläggning med varandra. Och när tomten hade hört allt vad det fångna djuret hade att säga honom, åkte han utför spöet, ner till marken och sprang ut genom gårdsporten.

Gumman trodde inte att hon skulle få se något mer av tomten den natten, men hon dröjde i alla fall kvar vid fönstret. När en stund hade gått kom han tillbaka. Han hade så bråttom, att hon tyckte fötterna knappt rörde vid marken och fram till ekorrhuren skyndade han. Gumman såg honom tydligt med sina långsynta ögon och hon såg till och med att han bar något i händerna, men vad det var kunde hon inte begripa.

Det som han bar i vänstra handen lade han ner på stenläggningen, men det som han höll i den högra, tog han med sig upp till buren. Här sparkade han med träskon till det lilla fönstret så att rutan krossades och stack det, som han höll i handen, in till ekorrhonan. Därpå åkte han ner igen, tog det som han hade lagt på marken, och klättrade upp till buren också med detta. Och strax därpå rusade han bort än en gång med sådan hast, att gumman knappt kunde följa honom med ögonen.

NYFIKEN STUGKATT

Men nu var det gamla mor, som inte längre satt stilla i stugan, utan helt säkra gick ut på gårdsplanen och ställde sig i skuggan av pumpen för att invänta tomten. Och en till var det, som också hade märkt honom och blivit nyfiken. Det var stugkatten. Han kom sakta smygande och stannade vid väggen, just ett par steg utanför den klaraste ljusstrimman.

De stod och väntade både länge och väl i

Huskatten kom smygande och stannade vid väggen. Hon hade blivit nyfiken på ljudet.

den kalla marsnatten och gumman började fundera på att gå in igen, när hon hörde slammer mot stenläggningen och såg att den lilla parveln till tomte kom traskande än en gång. Liksom förut bar han börda i båda händerna och, det som han bar på, pep och sprattlade. Och nu gick det upp ett ljus för gamla mor. Hon förstod, att tomten hade sprungit bort till nöthagen och hämtat ekorrhonans ungar och att han bar dem till henne för att de inte skulle svälta ihjäl.

Gamla mor stod stilla för att inte störa, och det såg heller inte ut, som om tomten skulle ha märkt henne. Han skulle just lägga ner den ena ungen på marken för att kunna svinga sig upp till buren med den andra, när han fick se stugkattens gröna ögon gnistra tätt bredvid

honom. Han blev stående helt rädlös med en unge i vardera handen.

Han vände sig runt, såg sig om åt alla håll, och blev nu varse gamla mor. Då besinnade han sig inte längre, utan gick fram och sträckte den ena ekorrungen upp till henne. Och gamla mor ville inte visa sig ovärdig förtroendet, utan hon böjde sig ner och tog emot ekorrungen och stod och höll den ända tills tomten hade svingat sig upp till buren med den andra och kom och hämtade den, som han hade anförtrott henne.

GAMLA MOR UTSKRATTAD

Nästa morgon, när folket i bondgården samlades till frukosten, var det omöjligt för

gumman att låta bli att berätta vad hon hade sett förra natten. Och allihop skrattade förstås åt henne och sade att hon bara hade drömt. Inte fanns det några ekorrungar så här tidigt på året.

Men hon var säker på sin sak och bad att de skulle se efter i ekorburen, och det gjorde de. Och då låg där, på lövbädden i kammaren, fyra små halvnakna och halvblinda ungar, som var åtminstone ett par dar gamla.

När far själv i gården såg ungarna, sade han: "Det må vara hur det vill med detta, men visst är det, att vi här i gården har burit oss åt så, att vi får skämmas för både djur och människor."

Och därmed plockade han ut ekorrhonan och alla ungarna ur buren och lade dem i gamla mors förkläde.

"Gå du ut i nöthagen med dem", sade han, "och låt dem få sin frihet tillbaka."

Denna berättelse var alltså hämtad ur Selma Lagerlöfs bok "Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige".

Kapitlet heter BONDGÅRDEN och det är en av händelserna under resans fjärde dag - den 24 mars.

Boken omfattar ju tiden 20 mars (söndagen då Nils lämnas ensam hemma) till 9 november, då han tar avsked av vildgässen, som då åter är på väg över Västra Vemmenhög och vidare söderut.

Husförsäljningen

Av Nils Holgersson

Ibland kan det vara svårt att komma på vad man ska skriva om i jultidningen, men i år var det lätt. Trodde jag. Vi har ju sålt vårt hus. Under tiden en husförsäljning pågår händer mycket som skulle bli rader i ett kåseri tycker man. Jo då, visst händer det mycket, men när man ska ha ner det på papper då är det stopp. Hur ska man få fram det lustiga hos han som var en och femtio lång och cirka 100 kilo tung och som for fram som en oljad blixtnötkärra genom huset vid första visningen. Han var klar på fem minuter, dagen efter lämnade han ett "skambud" enligt mäklaren. Eller den ensamma äldre damen som letat hus i sex år och endast verkade intresserad av "om det gick att förvara vin i jordkällaren". Nej, det var svårt, för att inte säga omöjligt, att få ihop något om detta.

Det var då det slog mig att jag redan skrivit om en husförsäljning en gång. Inte i jultidningen, utan när jag läste in grundskolan 1974. Vi hade en lärare i svenska som ofta gav oss både roliga och knepiga uppgifter. En gång fick vi i uppgift att beskriva något på två helt skilda sätt. Detta är

ju något som är ganska vanligt, man ändrar beskrivningen beroende på vem man talar med.

Jag valde att skriva om en person som skulle sälja sitt hus och gärna ville sälja det till en "finare" familj. Han fick besök av Lundén som han bedömde komma ur en "finare"

familj och Kalle Petterson som på långt håll syntes tillhöra arbetarklassen. För dessa två lät jag husförsäljaren beskriva husets omgivning. Något som han säkert tyckte att han gjorde på ett skickligt sätt. Jag kallade historien för...

DEN ALLTFÖR SKICKLIGE HUSFÖRSÄLJAREN

→ Som börjar på sidan 9

- God dag, det var Lundén, det var jag som ringde om huset.
- Var så god och stig in, så ska jag visa er runt. Det är ett mycket förnämligt hus till det priset. Allting är tipp-topp och en mycket vacker omgivning.
- Jag tror säkert ni har rätt, men jag har flera hus på gång. Jag vet inte riktigt hur jag ska göra.
- Ja, jag tycker verkligen ni ska slå till, ni kommer ju till en ståndsmässig miljö. Kom hit till fönstret skall ni få se. Där har vi vår närmaste granne, direktör Gullfink. En som verkligen slitit hårt för att komma någonstans.
- Gullfink? Det var ett märkligt namn.
- Ja, han har ändrat sitt namn. Det är ju så modernt nu för tiden. Ett son-namn förväxlas ju också så lätt ... se där, där har vi Albert. Det är deras äldsta grabb, sex år, ja dom har fyra till och en på väg , präktiga pojkar allesamman
- Deras trädgård ser inte så välvårdad ut...
- Ja, det är inte den vanliga sterila typen, med välansade gångar och sånt. Nej, den är mer naturligt vuxen, den är som Gud skapat den. Jag tror att man blir mer intim med en sådan trädgård. Så har dom ju det där pittoreska lilla lusthuset som smälter så väl in i miljön. Ja, du kan se taket skymta bakom dom tre ståtliga enarna där till höger.
- Vem är det som kommer där är det Gullfink?
- Nej, det är konstnären Carle, han fick ett statligt stipendium i fjol. Han hyr hos

Gullfink . En man med lite originell syn på livet. en bohem. Jaha, han ska tydligen tända utegrillen. Där brukar familjen samlas under varma sommarkvällar och ha det mysigt.

- Ja, jag har en aning bråttom, men jag ringer i eftermiddag och ger besked om det blir något köp.
- Ja visst. Det går utmärkt. Jag tror ni absolut skulle trivas här, ett rejält hus och dessutom , tänk på grannarna.
- Ja,ja. Tack och adjö.

Det ringer på dörren

Cirka en timme senare ringer det på dörren igen och Husförsäljaren öppnar.

- Midda, Det gällde kåken. Kalle... jag slog en signal i förmiddags.... Kalle Pettersson.
- Jaha, ja kom in så kan ni ta er en titt. Det är ett skapligt hus utan större skavanker. Ja, huset är det inget fel på, men det har ju alltid sina sidor att bo i sådana här "nyrikeområden" bland alla dessa uppkomlingar.
- Kanske det, men det är väl en fin utsikt...
- Ja, trivs man i djungeln så... Ja ni kan ju se själv. Där inne i buskaget lever våra närmaste grannar, det är inte Tarzan, även om det ser så ut. Det är Gullfink... Direktör Gullfink. En sån där som skott sig på andra.
- Vad sa ni han hette?
- Direktör Gullfink!!! Ja, det är taget naturligtvis, det passade inte att heta Pettersson när man kunde börja gå i vitskjorta

på vardagarna.

- Har han nå'n fabrik eller verkstad?

- Ha ha ha , sa du verkstad. Ja, verkstad hart han, i sängkammaren, fem ungar har dom och

dessutom en på väg. Dom är ta-mig-sjutton som kaniner. Så här är det barnskrik från morgon till kväll.

- Vem är det som sitter där borta vid grillen?

- Nej, säg för Guds skull inte att dom ska dra igång det där krematoriet nu igen. Jo jo mensan, då ska dom ut och leva zigenarliv i kväll igen. Nej, vore det något som skulle eldas på den tomten så vore det den där bråten som syns bakom enrissnåret där nere

till höger. Det släpade han hit för ett år sedan, det var ett lusthus, sa han. Precis som dom inte skulle ha tillräckligt med lust. Du frågade visst vem han är som sitter nere vid rökeriet. Jo du, det är en mystisk fan. En sån där samhällsparasit. Lever på oss skattebetalare. Konstnär kallar han sig. Han är inhyst hos Gullfink.

- Nej, nu måsta jag kila vidare, tiden lider. Jag pinglar framåt kvällskrüken och snackar om priset.

- Ja, gör så. Det är ju inget fel på själva huset, och visst kan man lära sig trivas överallt, men tänk på grannarna.

- OK! Morsning.

Några timmar senare ringer telefonen, Husförsäljaren svarar:

- God dag, det är Lundén, jag har tänkt över saken och det blir nog inget köp.

- Det var synd, jag hade verkligen hoppats...

- Jo, det är så att min svåger , Kalle Pettersson; ringde mig nyss, han hade tittat på huset och trodde att han skulle kunna göra ett fint pris på det... och då vill jag inte stå ivägen.

- Ja, men det tror jag inte...

- Han ringde från sin bror... vad är det han heter nu igen.... han har bytt namn, ja det gör detsamma förresten. Dom skulle komma båda två.... Ja visst ja, han sa att jag skulle hälsa från Tarzan och kaninerna. Vad han nu kunde mena med det... Ja , adjö då.

- Klick

S L U T

Klumpe blir fastighetsägare och har det jobbigt !

Stora förändringar har under året skett i Klumpes liv. Nu när det närmar sig jul och Klumpe skall sammanfatta sitt år, så blir det mest sorgligheter men en och annan ljuspunkt finns också.

Ett telefonsamtal

I mars i år ringde Klumpes trollpappa hem till Klumpe och berättade att Klumpes trollpappas föräldrahem skulle säljas. Klumpe fick en klump i halsen. Klumpe var inte alls beredd på ett så dramatiskt besked. Klumpe tänkte på alla gånger han tillbringat hos sin trollfarmor. Alltid hade han blivit väl mottagen och hans trollfarmor brukade berätta jättemånga bra berättelser från förr och framför allt fick Klumpe veta mer om sin trollfarfar. Klumpe minns inte så mycket av hur trollfarfar var innan han blev sjuk, men trollfarmor brukade berätta om deras liv tillsammans.

Dessutom kunde trollfarmor berätta de mest fantastiska minnen från sin egen uppväxt, något som Klumpe kunde lyssna på i timmar. Klumpe tillbringade många av sina skollov, framför allt på vintern, på Stranna - i trollfarmors hem. Klumpe tyckte att huset andades av hans rötter och att han trivdes som trollet i skogen i det lilla huset vid vattnet. Klumpe tyckte att solnedgångarna på Stranna var något av det vackraste ett troll kunde få se i sitt liv.

Försäljning

Men nu skulle alltså Klumpes trollpappa sälja Stranna och någon ny okänd person skulle komma in i detta lilla röda hus. Klumpe ville inte alls att Stranna skulle lämna släkten och valde därför att gå till Trollbanken för att höra om han kunde få ett lån, så att han kunde köpa huset. Men Trollbanken tyckte att Klumpes ekonomi var för ansträngd (ja, han är ju inte rik som ett troll precis) och ville inte ge honom något lån. Klumpe funderade lite och sedan kom han på en idé - han kontaktade sin trollkusin i Nyköping och frågade om han ville vara med och köpa hus.

Klumpe blev jätteglad när trollkusinen ville det och nu var Trollbanken mer positiv till ett bevilja Klumpe och hans trollkusin ett lån till att köpa hus.

Nya ägare

Den 17 maj blev så Klumpe och hans trollkusin ägare till Stranna och Klumpes trollpappa blev glad för att kunna släppa ansvaret och för att huset kunde stanna i släkten.

Nu har en annan trollkusin flyttat in på Stranna med sin familj och därmed har också Stranna fått en mindre inre renovering och numera finns t o m en tvättmaskin på Stranna.

I somras hade Klumpe besök av sin käreasta från Litauen och nu, efter sex år, kändes det rätt att presentera henne för övriga trollkusiner, trollfarbröder, trollfastrar och trollsläktingar - så vid årets Trollsykienträff fanns hon med för första gången.....men det kanske inte var någon bra idé. Kärestan var nog inte så van att se så många troll på samma gång, så hon fick en smärre chock och blev aldrig sig lik igen. Hon är ju trots allt av det mänskliga släktet och de är ju lite känsliga för troll och annat otyg.

I november bestämde sig kärestan att Klumpe och hon inte skulle fortsätta tillsammans och Klumpe blev djupt olycklig. Efter sex år tillsammans ville inte längre kärestan vara tillsammans med honom. Var det för att han var ett troll ? Var det för hans

trollsläktingar skrämde henne ? Var det för att hon inte kunde tänka sig en framtid i ett trollsläkte eller var det något annat ?

Klumpe har fortfarande inte fått något svar och Klumpe har gömt sig längst in i sin jordhåla i skogen vid Elvabokar på Omberg och där ligger han och slickar sina sår. Såren gör ont och har svårt att läka, men Klumpe hoppas att de läker till sommaren.

Omorganisation

Under hösten har Klumpe också haft stora problem på sitt arbete....igen. Företaget skall göra en omorganisation, vilket innebär att Klumpe blivit tvungen att söka nytt jobb, fast inom samma företag. Men det innebär dock att Klumpe kanske, eller till och med troligen, måste flytta från sin bostad och hitta någon ny plats att bosätta sig på.

Inom några veckor vet Klumpe vad hans nya jobb innebär och om han måste flytta.

Allt detta tillsammans gör att Klumpe inte så gärna tittar tillbaka på det gångna året och därför blir årets rapport lite kortare än vanligt.

Klumpe vill på detta sätt önska alla sina trollsläktingar en riktigt God Jul och ett Gott Nytt Millennium !

KLUMPE

alias Ulf Henriksson

Illustration: Åsa Lindgren

Trollysykienträffen 1999

Årets Trollysykienträff avlöpte på traditionellt sätt och på samma plats som de senaste åren, på Alnö närmare bestämt Slädaviken. Allt flöt också som det skulle alla fick mat i den utsträckning de önskade och behövde. Alla fick sängplats och sov också vad jag förstår gott (en del ner än andra) Vädret fanns det väl

håller ingen anledning att klaga på även om det kom en och annan regnskur. (bra för potatisen) Som vanligt genomfördes ett "stormästerskap" vilket jag själv var ansvarig för. En del frågor var lätta andra svåra och ytterligare andra var så svåra att inte ens jag som ställde frågorna kunde svaren. Inte nog med det så har jag också lyckats med att slarva bort alla frågorna med svar och resultat från denna tävling. Jag är dock fullt och fast

övertygad om att syster Anna gick segrande ur striden och som synligt bevis på detta erövrade "klumpen". Tyvärr minns jag inte de övrigas placeringar och resultat men alla kanske är nöjda med att dessa försvinner ner i gömskans källare.

Roligt var också att vi i år var fler som kom än det senaste åren, det är alltid roligt när så många som möjligt kommer, om inte annat för att man kan konstatera att det inte är bara jag som blir äldre.

Sammanfattningsvis kan väl i alla fall säga att hela "träffen" var trevlig och att vi längtar till nästa sommar när det är dags igen.

Enligt vad ryktet säger så blir det på samma plats och ungefär samma tid.

Ett beslut som togs har resultatet av i er hand just nu, det bestämdes nämligen att Lennart fortsätter som Chefsredaktör och ansvarig utgivare för Trollens Nyheter. Ett beslut som jag tror inte ens han själv riktigt hann med att fatta. Det finns ju ingen anledning att avsätta en så duktig, redbar, framsynt visionär redaktör som Lennart varit genom åren. (Det här sista är lite smörjning för att jag kom så sent med mitt material)

Ha nu en lagom GOD JUL och ett riktigt GOTT NYTT ÅR

önskar er tillgivne

Sven

TILL HÄLSINGLAND

Det var den 16 juni vildgässen med Nils Holgersson nådde upp till Hälsingland. Han konstaterade att det var ett bergigt och höglänt land, men mitt igenom det drog en vid och ljus dalgång och från denna utbredde sig åt ömse sidor andra dalgångar, somliga trånga och korta, några breda och långa. "Det här landet får jag visst likna vid ett blad", tänkte pojken. "För grönt är det som ett blad och dalgångarna förgrenar sig över det ungefär på samma sätt, som ådrorna förgrenar sig över en bladskiva."

Mitt i den stora dalgången flöt en bred, präktig älv, som mångenstädes vidgade sig till sjöar. Närmast älven låg ångar, som var tätt besatta med små gråa lador, ovanför ångarna vidtog åkrarna och vid dalens gräns, där skogen började, stod gårdarna. De var stora och välbyggda och följde den ena efter den andra i nästan oavbruten rad. Kyrkorna höjde sig nere vid älvstranden och omkring dem samlades gårdarna till stora byar. Likaså trängde husen ihop sig kring järnvägsstationerna och sågverken, som låg här och där vid sjöar och älvar och var lätt igenkännliga på brädstaplarna, som var upplagda omkring dem.

Häröver åkte Nils med örnen "Gorgo" och

fick se mycket av landskapet, eftersom örnen sökte efter den gamla spelmannen Klement Larsson. Nils såg också högländet mellan dalarna, där barrskogen höll till. Den hade inte jämn mark att växa på, utan en mängd berg låg kringvräkt däruppe, men skogen täckte alltsammans som en luden fäll, utbredd över en knotig kropp. Det var verkligen ett grant land att skåda, tyckte Nils.

TILL FÄBODEN

När morgonen kom blev det allt livligare omkring bondgårdarna. Bland all boskapen gick ett par unga flickor omkring, med ränslar på ryggen. En pojke, med ett långt spö i handen, höll fären samlade. Husbonden själv spände en häst för en kärra och lastade denna med smörbyttor, ostformar och allehanda matvaror. Både människor och djur verkade uppspelta och muntra, som om de väntade sig en riktig glädjedag.

Snart nog var hela följet på väg uppåt skogarna. I spetsen gick en flicka och lockade boskapen med vackert klingande rop. Allra sist, efter vallpojken och vallhunden, kom bonden och hans dräng. De gick bredvid kärnan för att hindra den från att välta, för

vägen som de följde var bara en smal, stenig skogsstig.

Det verkade som om Hälsingebönderna hade för sed att sända boskapen uppåt skogarna på en och samma dag. Nils såg de glada tågen komma ut från varenda dal och varenda gård. De ryckte in i den öde skogen och fyllde den med liv. De nådde fåbodarna och installerade sig i de små gråa stugorna och djuren började genast beta av det gröna saftiga gräset. När kvällsvarden var avklarad kom det folk från andra fåbodrar och man samlades för en trivsamt stund i den ljusa sommarnatten.

DJURENS NYÅRSNATT

Det berättades, som brukligt var, åtskilliga historier under kvällen och allra bäst tyckte man om Klement Larssons "sanna" historia. Vi skall här försöka återge den, men dock i mycket förkortat skick. Så här berättade Klement:

"För flera hundra år sedan hände det att en präst från Delsbo var ute och red en nyårsnatt mitt i täta skogen. Han satt till häst, klädd i päls och skinnluva och på sadelknappen hade han en väska, där han förvarade nattvardskärlen, handboken och prästkappan. Han hade varit kallad i sockenbud långt bort i

En annan fågelpilot

skogsbygden, och han hade suttit och talat vid den sjuke tills det hade blivit sena kvällen. Nu äntligen var han på hemväg, men han trodde inte att han skulle hinna fram till prostgården förrän långt efter midnatt.

Han var glad att natten var fin, blidväder, lite mulet, men bakom molnen fanns månen och gav hyggligt ljus. Utan detta ljus hade det varit svårt att skilja stig från mark, för det var barvinter och allting hade samma brungråa färg. Den häst han red var stark och uthållig och nära nog så klok som en människa. Eftersom den här hästen alltid brukade hitta hem, oavsett var han befann sig, red prästen med lösa tyglar och satt bara och tänkte på nyårsdagens predikan.

Men, när han till sist såg upp och upptäckte att skogen stod lika tät omkring honom blev han förvånad. Han hade ridit så länge att han borde ha kommit till den odlade delen av socknen.

HADE HÄSTEN GÅTT VILSE

Prästen blev mer och mer övertygad om att hästen gick åt fel håll. Han tog tag i tyglarna och vände ekipaget, men det dröjde inte länge förrän hästen ännu en gång ändrade kurs. Det hjälpte inte hur mycket prästen försökte styra

den åt annat håll. Han hoppade ur sadeln för att leda hästen åt rätt håll, men inte heller detta hjälpte. Den satte hovarna i marken och spjånade emot. Då bestämde sig prästen att själv ta sig till fots hem och skiljas från hästen. Det dröjde dock inte länge förrän hästen var efter honom och tog ett försiktigt grepp i hans arm och prästen fick för sig att hästen vädjade om att han skulle följa med.

Han såg i hästens ögon en blick som var både bedjande och förebrående. Det verkade som han sade: "Jag har tjänat dig och gjort din vilja dag efter dag. Skall du då inte kunna följa mig denna enda natt." Efter detta lät han hästen gå som den ville och själv satt han bara lugnt i sadeln.

Man nådde upp till Blackåsen och där stannade hästen bakom en yvig gran, för att hålla sig dold. Genom granverket såg man en stor öppen plats, där många vilda djur samlats. Det var bland annat björnar och vargar och lodjur i stora flockar.

FACKLAN BESTÄMDE

Prästen trodde att han drömde och inte mindre överraskad blev han när han nerifrån skogen hörde koskällor och såg en stor hjord tamdjur komma uppför berget och gå fram till platsen där vilddjuren hade samlats. Skogsrådet fanns också på plats och tamdjuren passerade runt den sten rået stod på. Ingen blev dock antastad av vilddjuren.

Men prästen såg att skogsrådet sänkte sin

tallvedsfackla över ett och annat tamdjur och då bröt rovdjuren ut i ett högt och glatt rytande. Det tamdjur som fick facklan över sig däremot skrek till högt och gällt som det skulle fått en kniv i köttet och hela den flock som djuret tillhörde bröt också ut i klagan.

Nu förstod prästen vad han såg. Han hade hört talas om detta förut, att djuren i Delsbo samlades på Blackåsen varje nyårsnatt, för att skogsrådet skulle utmärka vilka tamdjur som under nästa år skulle falla i vilddjurens våld. Han kände en stor ömkan med de arma kreaturen, som var under vilddjursvälde, fast de väl inte borde ha någon annan herre än människan.

Nya tamdjursflockar kom efterhand från andra gårdar och sist kom boskapen från prästgårdsbostället. Skogsrådet fällde inte facklan över ett enda av dessa djur, men när hästen kom, med prästen i sadeln gjorde det sig redo för att "dödsmärka" hästen. Då höll prästen upp sin handbok och facklan föll mitt över korset på bokpärmens. Skogsrådet gav till ett gällt skrik och blosset föll ur handen. När prästen tittade sig om visade det sig att hästen och han stod ensamma uppe på berget. Alla djur hade försvunnit.

Han förstod att detta varit en maning till honom att tänka på de arma djuren och det gav han också uttryck för både i sin nyårspredikan och andra söndagar under året.

Ja, se det var en historia det, att sitta och lyssna på under sommarkvällen på fåbodvallen.

Rapport från min hundkorg

- Nu måste du snabba dig på och få till något till jultidning, kom husse inspringande till mig en dag och sa.

- Vi har fått en påstötning från Lennart, och du vet hur besvärlig han blir om han inte får in materialet till tidning i tid.

Vadå, snabba på tänkte jag (för jag säger ju inte så mycket) det där har jag klart sen länge. Därför fick han nedanstående lilla bidrag på en gång av mig. Då blev han ennu mer stressad för han hade ju själv inte fått till något. Så just nu sitter han vid datorn och skriver så tangenterna glöder.

Ett år har gått sedan senast jag skrev ner mina tankar. Det har varit ett hyggligt år även om det varit en del bekymmer. Det började efter nyår med att jag fick en sådan fruktansvärd klåda över hela kroppen.

Husse och matte trodde att jag behövde badas (dumt) så det badades så jag trodde jag skulle få simhud mellan tårna, men inte hjälpte det jag kliade mig lika mycket.

Då blev det som vanligt en resa till den där veterinären igen. Där togs det prover ska jag

säga, bland annat tog dom en massa hudprover över hela kroppen och det var inte roligt ska jag säga. Men inte fick man reda på varför det kliade inte.

- Det är nog en allergi, sa dom. Vi skriver ut lite cortison så slutar hon nog att klia sig.

Det gjorde jag också men oj vad törstig och hungrig jag blev. Jag drack vatten så fort jag kom åt och mat kunde jag äta när som helst och hur mycket som helst. Nu var det ju så att matte har bestämt att jag inte får bli tjock så hon höll hårt på maten och tur var väl det annars hade jag nog sett ut som en tunna nu.

Nu har vi minskat ner på cortisonet och jag har slutat klia mig så hemskt mycket men i bland är det otroligt skönt att sitta och klia sig bakom öronen.

Sedan var det här med ischiasen som jag har haft besvär med. Ja, inte så att jag själv har haft någon ischias utan det är matte som drabbades i sommar igen. Det kan ju tyckas att inte jag skulle behöva klaga över det

"Buffan" i egen hög person.

men jag drabbas också, faktiskt på två sätt. Först blev det åter en sådan där sommar med bilåkande in till stan och akupunktur-behandling och sedan kunde ju inte matte följa med på mina skogsvandringar. Säger vad man vill om husse men inte är det lika roligt att gå i skogen med honom när inte matte är med.

Det här var mycket klagande det. Naturligtvis har vi haft i övrigt fin sommar på vårt Hemsön. Sol och bad hela sommaren efter midsommar. Sedan har vi fått platsen där vi står alldeles för oss själva vilket gör att jag slipper sitta bunden hela dagarna. Nu kan jag knalla runt och nosa upp allt möjligt roligt och jag har ju lovat att aldrig gå upp på vägen ensam så matte och husse inte ska behöva vara rädd. Man vet väl hur man ska uppföra sig.

I februari blir husse och jag lika gamla, jag fyller nio år och husse 63. Eftersom man säger att ett hundår är lika med 7 människoår så kan man alltså räkna ut att även jag är 63. Fast nog måste jag säga att jag ser lite yngre ut fast det säger jag inte så husse hör det. Matte håller i alla fall med mig.

Nu går jag och längtar efter snön, för det är inte särskilt roligt när det är så här svart som det är nu. Första advent firade vi med blåst och regn, inte blev det någon julstämning precis. Men nu är det snart jul och då kommer säkert snön också och då ska jag ut och ha kul.

Nu får jag önska er en god jul och ett gott nytt år och ett och annat gott köttben önska jag mig själv.

Buffan

EN RIKTIGT GOD JUL
OCH
ETT GOTT NYTT ÅR

tillönskas eder
från
Vänersborgarna

Trollsykien (TT)

Det rapporteras från säker skånsk källa att den yngste av bröderna Erik inom kort kommer att införskaffa nytt motorfordon. Kontraktet är påskrivet och affären uppgjord. Vi lyckönskar vår vän i Ystad och hoppas att han får många sköna mil bakom ratten på sitt nya fordon. Undertecknad kan dock inte bortse från risken att bli uppringd och få rycka ut med en bensindunk för att fylla på en sinande tank. Vi hoppas dock på det bästa.

Ch. red

En liten jämförelse

Den bild jag här ställer till Trollens Nyheters förfogande togs sommaren 1999 av tidningens egen chefsredaktör men med min kamera.

Ni kan här se resultatet. Om man tar denna bild och lägger den tillsammans med bilden av syskonskaran som fanns införd i jubileumsskriften som gavs ut 1998 i anledning av 30-årsjubileumet så tycker jag man kan förundras över vad lite vi egentligen har förändrats. Har det skett någon förändring är den väl egentligen till det bättre. Jag tycker personligen att det är ett bra kort på syskon-

skaran och vill därför inte undanhålla det för övriga familjemedlemmar.

Några små streck har åren ristat i nunorna, fast förunderligt små med tanke på hur de har fått slita med allt möjligt genom åren, inte minst med barnuppfostran. Man kan också se att alla har samlat på sig en hel del vishet och erfarenhet genom åren. En del har mer hår och en del mindre men då har de i stället mer ansikte. Att samtliga lever ett sunt och härdande liv tycker jag också man kan se för inte finns det så många överviktskilon, eller hur.

Sven Ivarsson gjorde jämförelsen...

Den övre bilden är avsiktligt manipulerad så att det ska bli lättare att göra en jämförelse. Bilden som helhet finns i jubileumstidskriften från 1998.

Bara en vanlig dag

Av Nils Holgersson

Det var en tidig morgon i början av December 1944. Den lilla byn låg inbäddad i ett vitt snötäcke. Byn låg längst in i den långa viken av sjön och kallades därför Byviken. Det var ett nästan kompakt mörker i byn, endast några tunna ljusstrimmor avslöjade dess existens. Alla fönster var täckta med svarta mörkläggningsgardiner. Så hade det varit de sista åren. Ute i övriga Europa rasade världskriget.

I den lilla röda stugan som låg närmast skogen vid stranden höll Klara på att göra eld i spisen, köket var utkyllt efter nattens köld. Temperaturen hade varit nere på 20 grader de senaste veckorna.

I kökssoffan låg de äldsta

I kökssoffan låg de två äldsta barnen skafötters och sov. Den minsta låg i sovrummet på övervåningen.

Späntstickorna sprakade i spisen och den torra veden började ta sig.

Hon fyllde kaffepannan med vatten och la på några skedar av cikoriablandningen. Värmen från spisen började sprida sig ut i det lilla köket.

Amerikaklockan i rummet intill köket slog fem slag. Klara hörde Alvar komma över

kallvinden från sovrummet och ner för trappan. Hon ställde fram kaffekoppar, bröd och margarin på bordet.

- Kyla verke hålla i sig, har du titta på termometern? sa Alvar när han kom i köket.

- Nä, men dä verke hålla i sig.

Alvar vek undan den svarta gardinen så termometern blev synlig .

- Dä ä nitton .

- Jaha, dä verkar som vi ska få dras me den här kylan hela vintern, dä kanske bli en lika hård vinter som i fjol. Ska du ha nån middagsmat mä dig, eller kommer du hem ?

- Jag kommer hem på middan, vi ska vara i Östnor å skrä läns på förmiddan, å i ättemidda ska vi byta stolpar på ett par diktalber i Kattmagasine. Så jag åke hem emella.

- Ha ni kvar å saltströmmingen än så ni ha te frukost ?

- Jodå, å Erik skulle ta mä mer pän ida, så vi ha så vi klare oss.

- Jag tänkte ja skulle åka te Norra å hälsa på Agata i da, men ja tror ja väntar te ättemiddan nä Seved komme hem från skolan.

- Ska du ge dig ut i den här kylan me ungene?

- Om ja åke på ättemiddan hinne dä nog bli mildare, å de va så länge sän ja prata mä na. Ja tänkte höra om jag kunde låna storsparken hos farfars.

- Den får du säkert låna, men du måste klä på ungane ordentligt.

Under tiden

Under tiden de pratat hade Klara fyllt upp kaffeflaskan och gjort i ordning smörgåsar som hon stoppat ner i ryggsäcken. Alvar hade ätit en smörgås och druckit kaffet. Han tittade på fickuret. Nä nu måste jag nog ge mäj iväg, Erik vänte kanske redan ve vägen.

Erik, som var Alvars yngre bror bodde i samma by, fast han bodde uppe vid den stora riksvägen som gick på översidan om byn. Riks-13 och järnvägen gick som en övre gräns på byn. Alla gårdar låg mellan sjön och riksvägen.

Alvar drog på sig dom väl insmorda läderstövlarna och ytterkläderna, tog ryggsäcken på ryggen och sa hej då.

Klara plockade med pojkarnas kläder, såg efter så att det var torrt och helt, Seved skulle till skolan och han måste ha torrt på sig i den här kylan. Han hade börjat i första klass i höstas och gick i småskolan i Kyrkbyn. Det var inte mer än en kilometer dit och det kändes skönt att det inte var längre. Det kunde bli tillräckligt kallt och besvärligt ändå när vintern var så hård som den varit de senaste vintrarna.

Alvar och Erik cyklade upp mot Östnor, det gick lätt att cykla nu när vägen var hårt tilltrampad, det hade inte snöat på någon vecka. När dom kom till Ankarbacken klev

Sme-Adel hade slipa skrä-yxa vass o fin.

dom av cyklarna och gick.

- Fick du lämnat in Skräyxa te Sme- Adel igår, frågade Alvar.

- Jo då, å ja fick den andra me mig, nyslipa å fin, sa Erik och pekade på pakethållaren där yxan låg invirad i en jutegarnssäck.

- Å pän kom ja ihåg me, dom ligge i ryggsäcken, ja komme allt håg va ska ha mä mej, men ha du komme håg å köpt ny kortlek som du skulle gjort i fjorton dar ?

- Jo, ja kom allt ihåg de men ja hann aldri upp te Frank i gårkväll, men ja ska dit ikväll å då ska ja köpa en.

- Vi komme nog å få slita på den gamla leken vi, te dä bara å tumavtryckena kvar å den, sa Erik o skrattade.

När klockan var strax före sex var dom framme vid Östnor. Dom lutade cyklarna mot väggen på den gamla timrade kolarkojan som dom använde som matbod de dagar dom

jobbade i Östnor.

Inne i kojans satt redan Lill-Sten och Axel i Burmon och eldade i gjutjärnsspisen. Frostena på väggarna började tina och rann i små strimmor ner mot jordgolvet.

- Jasså, ni komme nu, vi ha vore här sen fem å ella varmt te er, sa Lill-Sten, och flinade.

- Vi börje väl inte före sex, så före då måste en väl inte vara här, men vill ni sitta här å göra å me ve i onödan så kan inte vi hinna er, men nu få vi gå ut å börja, om vi ska hinna få nåra slaner gjorda före frukost, sa Alvar lite vresigt.

- Ja, nu hör ni va basen säger, nu få ni allt ta på er skinnvästane å ge er ut i kylan, å inte sitta här å gona er nå längre, sa Erik å log sitt lite snea leende.

- Bas å bas, då å väl ja som å bas, sa Axel i Burmon lite surt.

- Jo, då å du som å bas, men då å Alvar som bestämmer, sa Erik.

Alvar tog en navare

Alvar tog en navare som hängde innanför dörren och gick ut, efter kom Erik med skräyxan, dom gick ner till stranden där slanorna låg, det var fortfarande mörkt men tack vare den vita snön och månen såg dom att arbeta. Alvar rullade fram en slana som var skradd i ändarna. Han satte navaren ungefär fyra tum från slanändan på den skradda delen och började dra navaren runt, borrhålet ringlade som en orm upp ur

borrhålet och föll som en serpentin ner mot marken.

Erik hade dragit fram en slana och skradd nu båda ändarna på slanan något spetsiga. Lill-Sten och Axel i Burmon kom ner till stranden och Axel började skrä och Sten borrhade, ingen sa något.

Klara hade satt på kakaovatten på spisen och satt fram bröd och margarin på bordet. Det var dags att väcka Seved så han kom iväg till skolan. Hon tog upp Seveds pjäxor som stod framför spisen och plockade ur tidningspapperet, kände efter så dom var torra inuti, plockade ner strumpor och sockar från strecket över spisen och la dom på pjäxorna.

- Seved vakna, då å dags att stiga upp nu !

Hon ruskade lätt i Seved och han började röra på sig.

- Klockan är snart sju, nu får du stiga upp om du ska hinna till skolan.

- Ja ja, sa Seved sömnigt, är då kallt ute?

- Då å nitton grader, så du får gå till skolan så du håller värmen.

- Kan ja inte få ta skidorna idag, Britta å Inger åkte skidor i går fast det var så kallt.

- Jo, då kan du få då, men då måste du lova att du åke raka vägen hem från skolan när du slutar, för vi ska åka och hälsa på moster Agata på eftermiddan.

- Då låve ja.

- Stig upp nu så får du kakao.

Seved steg upp och tog på sig kläderna, satte sig vid bordet och åt. Klara gjorde i

ordning två smörgåsar och en glasflaska med kakao som hon lindade in i tidningspapper. Hon stoppade ner flaskan i Seveds ryggsäck och tog upp en skrivbok som låg i ryggsäcken.

- Kom ihåg å ställ flaskan framför kamin nu när du kommer till skolan, så du har varm kakao till frukost. Hade du läxa mä dig hem i går? sa hon och höll fram boken.

- Ja visst ja, vi skulle skriva en rad med stora H.

- Då får du nog sätta fart nu, om du ska hinna dä.

- Inger ha nog inte skriva hon heller.

- Vi bryr oss inte om hur Inger ha gjort, men du ska skriva i alla fall.

Torkade av vaxduken

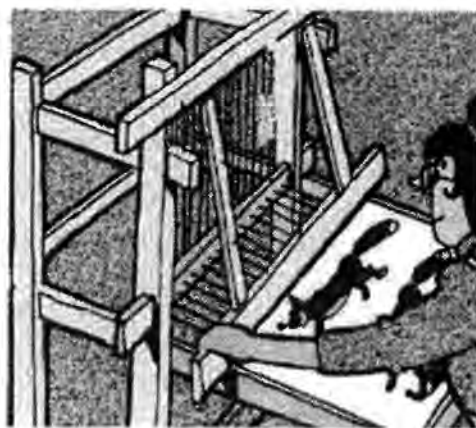
Klara torkade av vaxduken på bordet och la fram skrivboken. När Seved hade ätit färdigt satte han sig och började plita ner en rad med stora H i boken. Han var noga med att försöka få dom raka och fina för han visste att fröken Ehn skulle granska dom noga och minsta slarv skulle göra att han fick göra om det. När raden var klar tittade Klara på den och tyckte den var bra. Seved skyndade sig att stoppa ner boken och få på sig ytterkläderna. Det gällde att hinna upp till Inger och Britta innan dom åkte iväg. Klara sa till honom en gång till att skynda sig hem från skolan innan han gick.

Britta och Inger väntade uppe vid vägen och dom åkte i samlad tropp till skolan.

När Klara diskat undan efter morgonkaffet tog hon fram en låda med gamla kläder och diverse tyger som hon fått av Emmy i Viken. Viken var den lilla byn i andra ändan av sjön. Emmy var änka och det var en låda med kläder efter gubben som Klara fått till mattor. Hon gick igenom lådan och såg efter om det var något som Alvar kunde ha. Två par byxor var skapligt hela så dom la hon åt sidan. Hon la även undan en alldeles ny duk. Den måste ha kommit med av misstag. Hon fick höra med Emmy nästa gång hon kom förbi.

Tog en blåblus

Klara tog en blåblus och klippte isär i större stycken, tog ett av styckena och började klippa centimetersmala remsor av tyget, när hon kom till kanten av tyget stannade hon en centimeter före, vände och klippte en

Klara klippte mattor, som hon sedan skulle väva.

centibredd en bit åt andra hållet, stannade igen och snedklipppte de två vassa hörn som bildades vid vändningen. Så hade hon lärt sig klippa trasor av sin mor. Saxen gled fram och tillbaka i tyget och den blå remsan ringlade ner i en hög vid hennes fötter. Detta var något som skedde helt automatiskt, i tankarna var Klara på ett helt annat håll. Hon tänkte på att hon snart borde skriva en krönika igen, det var länge sen den sista var inne. Uppslag fanns det. Hon skulle allt bra gärna vill trycka till dom där brunskjortorna lite grann, "dom dä kanaljane", som Alvar bruka säja, "dom skulle allt ha sig en rekte duvning". Ja, nu hade dom lugna ner sig, det var värre för ett par år sen, då var dom som värst. Nej, nu hade skjortorna åkt av dom flesta. Det var väl det hon ville skriva om. "vindflöjlar som svänger hit och dit efter vart vinden blåser".

Varför hade hon komme och tänkt på det här... jo, det är klart... det var det där som hände i söndagsförmiddag.

Då fick dom se Hilmer

Alvar och hon hade suttit och tittat ut genom köksfönstret, när dom fick se Hilmer komma skidande över sjön från "brukslanne"

- Nä hä, sa Alvar. Ska han spåra åt dom i år också, då ska dä inte bli nå spår över min tomt. Nu gå ja ut å säge ifrå.

- Du gå ingen stans... du sitte här....

- Nä, nu ska ja säga ifrå....

- Nu ska du inte ställa till nå dumheter, skulle

du sagt ifrå så skulle du gjort dä direkt när dom börja med dom här dumheterna.

Nu vaknade Niklas i kökssoffan, så hon fick annat att tänka på. Hon ställde lite vatten på spisen till vattenkakao och tog fram lite bröd. Under tiden Niklas klädde sig gick hon upp och hämtade Sten, eller Lill-Klas som hon själv ville kalla honom. Sten skulle bli två år i februari och Niklas var fyra och ett halvt. När barnen var klädda fick dom vattenkakao och en rågskiva med lite margarin på.

Det blev mildare

Klockan var över nio och temperaturen hade gått upp så det bara var 12 grader nu. Klara hade tagit på barnen ytterkläderna så de kunde gå ut och leka. Då kunde hon få lite ro med trasklippningen en stund. Hon släppte ut barnen på gårdsplanen, sa till Niklas att se efter Sten och gick in i köket och tog ner mörkläggningsgardinerna, så hon själv kunde se vad barnen gjorde. De svarta gardinerna i köket var bara satta på träramar som hon lyfte undan. I rummet hade dom riktiga rullgardiner.

I kojans uppe vid Östnor drog Lill-Sten av pänkastrullen från gjutjärnsspisen. Han tog Morakniven ur slidan och stack spetsen i ett par pärrer för att känna om dom var färdiga. Dom var fina och mjuka. Kastrullen med saltströmming var redan klar och stod på kanten av spisen. Han öppnade dörren och hoade på gubbarna.

En stund senare satt gubbarna runt bordet

och åt sin gemensamma frukost. Maten sköljdes ner med svagdricka. När maten var avklarad kom kortleken fram, man spelade tioöreskulor, samtidigt som man spelade kunde man sitta och prata om annat, spelet flöt ändå sakta framåt.

- Till söndag om fjorton dar ska bystafetten på skidor gå vid Ordenshuset framme på Sokna, jag ha lura på om inte vi i Byvika skulle kunna få ihop ett lag, sa Alvar.

- Vem skulle vara mä i då lage då?, undrade Erik.

- Ja tänkte på Jon o Alvas pojk Valle, å Hilmer kusin våran. Ja också ja förståss. Men vi måste ha en till. Ja tänkte höra me dig Axel om du ville ställa upp?

- Ja men jag bo ju inte i Byvika, Ja bor ju i Burmon.

Byvika skulle ha ett lag i stafetten, tyckte Alvar.

- Då tror jag inte gör nåt, ja ska fram på Sokna i kväll, och då träffe ja pojkane i Idrottsföreninga, så då kan ja höra om då går bra. Bara du ställe upp.

- Jo då gör ja väl om ja får.

Pratet och skratten fortsatte

Pratet, skratten och kortspelet flöt vidare, den som vann ett spel drog med ett brett leende hem dom tioöringar som låg på bordets mitt.

De klippta trasorna ringlade återigen ner mot golvet, Klara satt åter i tankarna kring det som hände i söndags. Hon tyckte det var tur att hon fått Alvar att stanna inne, men hon tyckte inte om att de blivit sura på varann. Det gick liksom inte att prata med Alvar när det gällde nassarna. När det gällde alla annat gick det bra, då kunde han föra fram sina argument lugnt och sakligt. Han var ganska omtyckt i bygden just för sitt lugn och sin saklighet, tänkte hon stolt.

Det måste vara det där som hände Enar "skomakare" på Bruke för några år sen som gjorde att han såg rött så fort han såg nått nasselikt numer. Han kanske själv tyckte att han gjorde en dumbhet då som gjorde att han fick tiga och lida en hel del. Kanske var det så.

Hon tittade ut genom fönstret och såg pojkarna åka kana i den stora snödrivan ute på gården. Dom såg inte ut att frysa fast dom hade stora rosor på kinderna.

Hon tittade på klockan, den gick redan på tio. Hon måste göra sig i ordning, hon skulle

ju upp till farfars och låna storsparken också.

Hon var stolt och nöjd

Hon ställde sig framför spegeln och löste upp hårknuten och lät det långa mörka håret falla ner över ryggen. Hon var stolt över sitt tjocka mörka hår, och hon var nöjd med sitt utseende. Hon var 43 år och med tanke på att hon fött sex barn, var hon mycket välbevarad. Den sjunde var faktiskt på väg. I maj skulle det bli. Hon log när hon tänkte på det som en svägerska sagt när hon fått höra av farfars att dom skulle ha en till. "Usch, dom är ju värre än kaniner". Men farfar hade inte blivit svaret skyldig. "Då måste väl vara bättr å vara en gla Kanin än en sur å taggig Igelkott". Då hade svägerska snörpt ihop mun, gått ut och slagit

Sjunde barnet skulle komma i maj.

igen dörren och gått hem.

Farfar hade allt rätt, tänfte hon. Det var allt bättre å vara två glada kaniner.

Det knackade på ytterdörren. Klara öppnade, utanför stod Sten och bakom honom Niklas.

- Säj då nu då. sa Niklas och puffade Sten i ryggen.

- Kat ute, tie gale futte vät.....hu va dä sen, sa Sten och vände sig till Niklas.

- Fåle vala inne, sa Niklas.

- Fåle vala inne, sa Sten.

Klara skrattade, jasså du har lärt Sten och säga det nu, sa hon. Det var Niklas som en gång hade sagt så när han inte kunde prata rent. Klara hade tyckt det lät roligt och berättade det för dom som kom och hälsade på. Niklas visste nog att om Sten sa så skulle dom få komma in.

- Nä, sa Klara, jag ska bara ta på mig kappa så ska vi gå till farfars och låna storsparken.

De sprang uppför backen

Niklas tog Sten i handen och sprang före uppför backen till farfars. Han gillade farfar. I somras hade han varit uppe hos farfar ofta när farfar satt på den stora lådan bakom huset. Farfar hade ont i sina ben och gick med två käppar, han orkade inte gå så långt, det var därför han brukade sitta på den stora lådan bakom huset. Det var ingen konst för Niklas att veta när farfar var ute. Farfar hade den största näsa som Niklas hade sett, och när han

satt på sin låda och snöt sig då hördes det över hela Byvika.

- Jasså, komme då såna små bytingar å hälse på, sa farfar när Niklas och Sten kom in i köket. Kom få ja känna om ni ha vuxe nå. Oj, va tung du ha blive, sa han när han lyfta upp Niklas på det ena knät. Oj,oj, Sten ä nästan lika tung, sa han och lyfte upp Sten på det andra knät. Jasså, då ä du Klara som komme å hälse på, fortsatte han när Klara kom in, du vill väl ha lite kaffe, ja ska säga te "den lilla" att ho sätte på "hurra".

- Kajsa! Kajsa! ropa han inåt kammarn, kom å sätt på lite kaffe te Klara, men ta å dom rektige bönera, inte nå surregat ska de va, sa farfar och flina. Nu ska du få höra, viska han te Klara.

- Va säje du, ska vi ta dom rektige bönera på blanka vardan! Då va då värsta, sa Kajsa när

"Kaffe-Petter" hade ett litet parti med riktiga bönor.

hon kom ut ur rummet.

- Ja va då, nu ska vi inte snåla, du ska väl inte va lika snål som Anja, systra di, sa farfar.

- Ja trodde vi skulle spara dom rektige bönera te jul ja.

- Spara te jul, då ha ju smaka gått ur dom fö länge sän.

- Ja, då få ja föl ta dom då, sa Kajsa, och såg riktigt bekymrad ut.

Klara förstod att farfar bara ville skoja med Kajsa. Kajsa var farfars yngsta dotter och farfar brukade ofta skoja lite med henne. Nu räddade Klara Kajsa ur situationen genom att säga:

- Ja hinne nog inte dricka nå kaffe i dag, jag skulle bara höra om ja kunde få låna storsparken, ja ska te Bruke å hälsa på systra mi, men vart ha ni fått rektige böner ifrå.

- Petter, ja "Kaffe-Petter" du vet, han va inne i morse, han hade fått tag i ett litet parti, va han inte ner te dig?

- Nä, ja ha inte sett han, men föresten ja hade nog inte haft rå te köpe nå heller.

- Då ä klart du få låne sparken, den står ute i boa. Sä j te Alvar han titte in, vi ha nog lite kuponger över som han kan få.

Post-Henrik var på väg

Klara hämta sparken och Niklas och Sten fick åka med utför backen. När hon skulle gå in fick hon se att Post-Henrik var på väg utför backen, så hon väntade för att se om det var någon post. Henrik hade ett brev med sig och Klara förstod genast att det var från Lage, den

äldste sonen, för det var stämplat i Mariefred.

Det kändes skönt att höra av Lage, han var inte den flitigaste brevskrivaren. Han hade gett sig ut på sjön ganska snart efter skolan.

Lage hade mönstrat på en skuta från Brantevik.

Hade bara haft en del springpojksjobb på Bruke. Han hade mönstra på en båt som gick till Gotland och hämta kalksten till Bruke det första, men det blev inte många resor. Sen mönstra han på en skuta från Brantevik som gick på Sydsverige och Östersjöländerna. Det kom något enda brev från honom om året och Klara försökte läsa "mellan raderna" så gott hon kunde för att försöka utröna om han hade det bra. Riktigt orolig för honom blev hon när hon fick ett brev där han berättade att de varit i Hamburg och legat för ankar på redan i en hård storm. På natten hade skutan börjat drifta i stormen utan att vakten hade märkt

det, han kanske hade somnat. Skutan hade driftat på en annan skuta och gått med bogsprötet rakt genom hytten på den andra skutan. Det hade blivit ett herrans liv och besättningen hade hämtats in i land av hamnpersonal, men skrev Lage, vår kapten tog bara upp den feta skånska plånboken ur lommefickan så va den saken ur världen.

Så enkelt som det lät trodde inte Klara att det var, men som sagt, Lage var sparsam med att berätta. Nu gjorde han lumpen i flottan och Klara var orolig för att han skulle vara ute på något militärfartyg. Därför kändes det skönt att brevet var stämplat i Mariefred. Då var han fortfarande där på utbildning

En hästpingla hördes

När hon satt och läste brevet fick hon höra en hästpingla utanför fönstret och när hon tittade ut fick hon se att det var Pål i Viken som kom över sjön. Han hade två större krukor mjölk på kälken och några små. Han levererade mjölk både till mejeriet och till några av gårdarna i Byviken, bland annat till Klara.

- Hej Klara, här är mjölken å idag ha ja mä en skvätt råmjölk också, vi ha fått en kvigkalv, å ja vet ju hu mycke Alvar tycke om råmjölkskpannkaka.

- Det var snällt du tänkte på Alvar Pål. Han får göra upp mä däj sän.

- Dä ordne sä mä dä, nä nu måste ja vidare. Ja tänkte ja skulle hinna åka öve Brunnsudden o

Pål hade fått en kvigkalv.

hälsa på tösera nä ja åke hem. Dom ä ju inakordera där nu unne vintern när dom går i skolan på Bruke.

- Ja tack ska du ha och hälsa Greta så mycke.

Klara blev riktigt glad åt råmjölken, hon hade ändå tänkt göra pannkaka och ölsjupa till Alvar på middan, nu kunde hon göra råmjölkspannkaka. Hon satte genast igång att göra smeten. Lite senare stod en långpanna i ugnen. På spisen stod en kastrull med ölsjupa och puttrade.

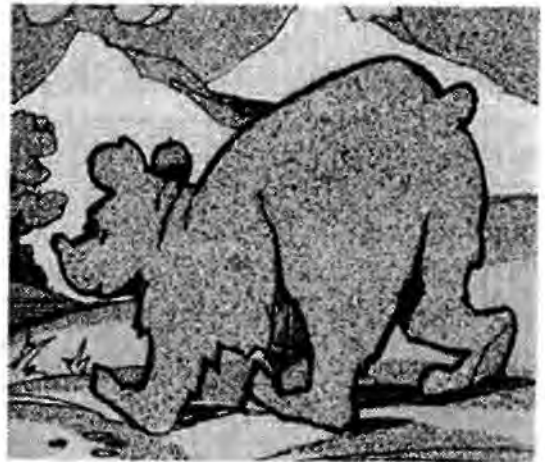
- Få vi Sö puka, sa Niklas när han kände doften från spisen.

- Jae, du ska få "Sö puka", sa Klara och skrattade.

- Va gott, Sten!, vi ska få Sö puka.

Strax efter tolv kom Alvar hem på middag. Dom satte sig och åt och Klara berättade att de

fått brev från Lage och vad han skrivit. Hon talade också om att farfar hade fått tag på lite riktigt kaffe av "Kaffe-Petter" och att han skojar med Kajsa. Hon talade också om att farfar sagt till henne att han hade kvar lite kuponger som Alvar kunde komma in och hämta.

Alvar skulle fram på sokna å "björna".

- Ska du fram på Sokna nått ikväll, frågade Klara.

- Jo, jag har en del ja måste fram o göra, ja ska affischera filmen te helgen åsså måste jag "björna" lite. Både kontingent å prenumerantpengar ska in. Sen tänkte jag försöka sälja nåra stycken jultidningar för NTO-logen samtidigt. Ja, så måste jag träffa pojkane i idrottsföreninga och höra om vi kan låna in Axel i Burmon till Bystafetten.

- Ska Byvika ha ett lag i Bystafetten?

- Ja visst, dä blir Valle, Hilmer och jag åsså

Axel då, om han få vara mä.

- Ska du åka?

- Ja, dä ä klart, annars få vi ju inget lag, å dä ä ju bara på skoj!

- Du måste tänka på att du inte ä nån ung pojk längre, du ä femti om tre år, å du ha ju inte träna nått de sista årena precis.

- Jag ska träna idag, ja ska åka skidor te Kattmagasine på ettemiddan.

- Ja, ja, snart komme du väl hem å säger att du ska åka Vasaloppet också, eftersom Handlarn, Frank på Backen åker det.

- Nu ska du inte överdriva, å ja lover att jag ska ta det lugnt.

- Ja, huvudsaken är att du tycker det är roligt.

Knäppte på radion

När Alvar ätit färdigt gick han in i kammaren och knäppte på radion och lade sig på soffan. Klockan var halv ett och det var dagsnyheter från TT. Det rapporterades från kriget och tyskarna backade på alla fronter. Det dröjde inte länge förrän Alvar låg med slutna ögon och med jämna mellanrum försiktigt snarkande drog in luft genom näsborrarna för att i nästa stund låta luften puffa ut genom höger mungipa.

Niklas som kommit in i kammaren stod förundrat och tittade på mungipan som monotont gav ifrån sig dessa puffar av luft. Efter dagsnyheterna kom vädret, och när vädret för Södra Norrlands Kustland och inland lästs upp öppnade Alvar ögonen och

reste sig på soffan. Om han sovit eller inte var svårt att veta, han hade i varje fall vilat en stund.

- Det hördes som det skulle bli snö mot kvällen, vi får hoppas det inte blir så mycke, sa Alvar när han kom ut i köket.

- Nä, de vore väl synd nu när vägane ha blive så skapliga. Är jag inte hemma när du komme hem så vet du att jag ä på Bruke hos Agata.

Alvar tog på sig ytterkläderna och ryggsäcken och gick ut. Han plockade fram skidorna ur boden, stoppade ner en yxa i ryggsäcken och tog på sig skidorna och åkte iväg över isen upp mot Kattmagasine. När han kommit en bit ut på sjön svängde han av mot Lillholmen, han hade kommit på att han utan vidare skulle hinna dit och titta om han hade någon Gädda på dom sex gäddsaxarna han hade där. Då slapp han ju ta det på hemvägen. När han kom fram till den första saxen tog han fram yxan och högg försiktigt upp hålet, under tiden han högg visslade han lite tyst för sig själv. Det fanns ingen gädda på saxen. På den fjärde saxen var det en gädda på omkring två kilo. Alvar såg nöjd ut när han stoppade ner gäddan i ryggsäcken. Det gällde att försöka få tag på den mat man kunde. Tiderna var knappa.

Strax efter tolv

Klockan var strax över tolv när sista lektionen var slut för Seved. När han kom ut på gårdsplanen fick han se att Jöns-Pelle stog

Ingen öring, men en gädda på två kilo fick Alvar på saxen.

uppe vid vedboden och sågade ved. Seved glömde bort att han skulle skynda sig hem, han gick upp till Jöns-Pelle för han tyckte det var så roligt att höra honom prata. Han pratade så fort och så tog han om orden så många gånger. Jöns-Pelle hette egentligen Per Jönsson. Det var väl inget större fel på Jöns-Pelle, Men han var väl vad man skulle kunna kalla ett original i Sokna. Han brukade hjälpa till med veden till småskolan, men han var även med på stuveriet nere på Bruke ibland. Det orginella med honom var att han kände i stort sett alla människor i Sokna, visste deras namn och vilket år dom var födda. Sen hade han också ett enormt minne för fotbollsresultat.

- Hej, sa Seved när han kom fram till Jöns-Pelle.

- Hej, sa Jöns-Pelle och tittade på honom. Du

hette Seved du, Seved,

Seved, Alvars o Klaras pojk. Du är född 37 du, 37 är du född, 7 år, 7 år.

Seved stod och tittade en bra stund på Jöns-Pelle innan han kom ihåg att han skulle skynda sig hem. Så kom han ihåg det till sist och skyndade sig hemåt.

- Jasså, du komme nu, jag trodde ja skulle bli tvungen att gå och hämta dig.

- Jag stanna bara en stund och prata med Jöns-Pelle.

- Nu får vi skynda oss så vi kommer iväg.

Satte fast lådan

Klara tog sparklådan och gick ut och satte fast den på sparken, visserligen var Sten nästan för stor för att sitta i den men det var säkrare att ha honom där. Niklas fick stå på medarna framför Klara och Seved som "dubbel-sparkade".

De gick uppför backen mot riksvägen, när dom gick förbi Jon o Alvas kom Alva ut på trappa och ropa åt Klara att vänta.

- Du ska väl inte ge dä å te Bruke mä alle ungane på sparken, Inger sa att Seved sagt dä?

- Jo, ja ska ner på "Norra" å hälsa på systra. Å så ska ja föl handla nån julklapp också.

- Du kan lämna Sten här hos mäg så dä bli lite lättare fö dag. Inger kan se ätten. Så ha hö nå å göre åsså.

- Blinte Jon irritera då om dä bli en massa oväsen.

- Jon, dän ska du int bry dag om, han ä bara

ute hos hönera o kaninan, å förextan hör han inte ett skit.

In med sparklåda

Alva tog sparklåda med Sten med sig in. Klara tyckte det var bra, det skulle bli lite lättare. Nu kunde Niklas sitta vänd mot henne på sparken och Seved sitta framför Niklas. Klara tänkte på Jon och Alva när hon gick upp mot riksvägen. Dom var allt ett underligt par. Det var inte bara det att dom var väldigt omaka, Jon var liten och spinkig och Alva var stor och kraftig. Det var inte ofta man hörde dom prata med varann, eller säga nå gott om varann. Nej, oftast hörde man dom skälla med varann. Men ändå såg man att det fanns en otrolig värme dom emellan, fast dom var inte sena att ge varann ett "tjuvnyp". Klara skrattade till, hon kom att tänka på den där händelsen i somras som alla pratade om.

Skura mattor

Alva låg på brygga vid sjön och skura mattor och Jon gick efter dikesrenen vid land och repa en säck gräs till geten han hade skaffat. Geten hade han med sig i ett rep men det kunde han ju inte springa och hålla i när han skulle repa gräs, så hon fick gå för sig själv. Nu bar det sig inte bättre än att geten förirrade ut på bryggan.

När hon fick se Alvas stora bak ute vid bryggkanten kunde hon inte motstå detta

utan satte full fart och stängade till Alva så hon åkte på huvudet i sjön. Alva som inte var vidare simkunnig lyckades få tag i getens rep, men det bar sig inte bättre än att hon drog geten i sjön. Hon tjoade och skrek på Jon som till sist såg hennes och getens belägenhet. Han skyndade sig ut på bryggan, lyckades få tag i getens rep, drog upp geten och gick hem.

Alva lyckades till sist få tag i bryggkanten och ta sig upp. Det tog några veckor innan Alva pratade med Jon, och Jon fick se till att hålla sig på behörigt avstånd.

Väl vid riksvägen

När dom kom upp till riksvägen satte sig pojkarna på sparken och Klara började sparka mot Bruke . Hon kom inte längre än till stenhuggarns, där stod stenhuggarns Märta utanför kiosken som hon hade alldeles intill vägen. En liten grön sexkantig byggnad med toppat tak och en liten lucka mot vägen.

- Ska du ner på Bruke å handla Klara? frågade hon.

- Nä, jag ska bara ner å hälsa på systra.

- Jag tänkte väl dä, för dä är väl Alvar som bruke sköta inköpena till er. Har du hört nått från tösa då, dä va länge sen jag fick sista breve från Lilian.

- Jo, jag fick ett brev i förra vecka från Hanna, å va jag förstod var de bara bra. Dom hade vare ute och dansa skrev hon, åsså hade dä vart ett stort kalas hos dom som hon ä piga, eller hembitråde som hon säger, så dä hade

hon haft å göra. Jag hade brev från Lage i dag, han är i Mariefred. Det är skönt å veta att han inte är ute på sjön.

- Ja, du kan vara gla du Klara som ha ungar som hör av sig. Nej, nu måste jag in å sätta på pärene te Andersson, han hålle på me nån uppfinning nere i smeja. Han säger dä ska bli nått som han kan borra sig genom isen mä nä han ska fiska. Precis som dä inte skulle duga mä isbillen eller yxa. Han ä då inte ute å fiske oftare än att de skulle duga mä dä.

Klara "sparkade" vidare

Dom skildes åt, Klara sparkade vidare mot Bruke. Hon tänkte på Hanna som hade gett sig iväg till Stockholm i höstas. Det var inte roligt å släppa iväg henne, men vad ska man göra. Dom gör som dom vill ändå, tänkte hon. Fast det är klart, hon var ju över 18 år och hon hade stenhuggarns Lillian med sig. Dessutom kände dom ju till familjen hon skulle jobba hos. Dom hade ju släktingar framme på Sokna. Hon behövde nog inte oroa sig. Hon hade ju lova att hon skulle komma hem över jul också, så då fick hon träffa henne och se så hon mådde bra.

Vägen var hårt tilltrampad och isig så sparken gick lätt och det dröjde inte länge förrän hon såg dom två bevakningstornen som låg på vänster sida om vägen strax före bron över ån. Hon såg att det stod militärer uppe i tornen och spanade. Kriget gjorde sig påmint. Alvar hade varit inkallad två gånger

hittills under kriget. Nu hade han blivit inkallad igen. Han skulle iväg i februari och mars. Han hade ju kunnat stå uppe i dom där tornen istället och bevaka, då hade han ju kunnat bo hemma. Nu visste hon inte ens var han var. Fältpost 2010 var den enda adress han hade. Hon hade i alla fall listat ut att han var med och bevaka något väldigt viktigt, åtminstone verka det så när han kom hem efter första inkallelsen. Efter den andra visste hon inte riktigt vad hon skulle tro. Han var arg som ett bi när han kom hem och hon kunde inte få klart för sig vad det gällde. Hon hade frågat om det hade att göra med hans politiska hemvist. Det hade det inte gjort, hade han sagt. Men hon skulle inte fråga, för han kunde inte svara, sa han. Så la han till. "En svensk tiger". Med det fick hon låta sig nöja tills kriget var över. Då kanske han skulle berätta.

Lång fundering

Under tiden hon funderat över detta hade hon hunnit förbi arbetarbostäderna som kallades Krylbo och Lurbo. Hon hade åkt förbi Brukslaggärn och var på väg över Täktera. Där på Täktera hade Alvar i sin ungdom gått och vaktat mellan 75 och 100 kor. Han hade varit vallpojke.

När hon kom fram till Mattsons Handelsbod som låg alldeles ensam efter vägen över Täktera stannade hon till och tittade in genom fönstret. Det såg inte ut att vara några kunder

i affären, kanske skulle hon gå in och titta. Hon ställde sparken och tog med sig barnen och gick in.

Hyllorna var inte precis välfyllda, men det fanns en hel del där. Bakom disken stod handlare Mattson med skärmmössa och stort vitt förkläde.

- God dag frun, vad får det lov att vara, hälsade han.

- Jag undrar om ni för... ben.. benkläder?

- Ja visst, ska det vara till maken, eller till frun själv?

- Till maken.

- Är han storsvuxen, ordinär eller liten, i min storlek kanske?

- Ja, som handlare Matsson ... ungefär.

- Då kommer dessa att passa maken, frun. Som ni ser finns det mycket att ta in och släppa ut, sa Mattson och visade det breda omtaget på dom vita långkalsongerna han plockat ner från en av hyllorna.

Har ni kuponger?

- Har frun kuponger?

- Ja visst, sa Klara och tog fram ransoneringskortet för textilvaror som hon hade smugit till sig utan att Alvar upptäckt det. Hon lämnade fram kortet och en femkronors-sedel till handlaren utan att fråga vad det kostade. Handlaren klippte fem rutor ur kortet, öppnade kassan och stoppade ner sedeln och kupongerna, tog upp en del växel pengar och överlämnade textilkortet och

växel till Klara.

- Ska det vara julklapp, frun?

- jae.

- Då ska det var rött band med rosett.

Han slog in benkläderna i vanligt brunt omslagspapper, men band om med ett rött vackert snöre och gjorde en vacker rosett.

- Var så god i frun, och God jul!

Barnen hade stått alldeles tysta hela tiden. Dom hade stått och tittat på ett grått flygplan som hängde i taket.

- Kom nu, sa Klara till barnen.

Dom gick ut och utanför mötte dom "Pilströmskan", en tant känd för sin rakhet och öppenhet. En som sa vad hon tyckte. En som var slängd i käften.

Tänk om man var som henne, tänkte Klara, om man kunde handla ett par kalsonger till gubben utan att bli alldeles svettig. Klara kom ihåg en av alla historier som gick om Pilströmskans frispråkighet.

Hände på Konsum

Det hade utspelat sig på Konsum. Konsum var ju en butik som utnyttjades av arbetarna. De finare herrskapen gjorde sina inköp hos de privata handlarna. En dag när det som vanligt var mycket folk i kö inne på konsum kom en finare ingenjörfru in, efter henne kommer Pilströmskan. Ingenjörfrun tränger sig fram i folkhopen och säger med ljudlig röst.

- Ursäkta mig, jag har lite bråttom min man kommer hem på lunch, kan jag få två

kotletter.

- Jaha, ja ha bråttom ja mä, fö min luns komme hem han mä, kan ni slänga te mä två seller.

Naturligtvis utlöste det ett jubel i butiken och den fina Ingenjörnsfrun försvann snabbt ut.

Klara hade kommit ner på Norra och fram till Bläckhorna som husen kallades där Agata bodde. Att dom kallades så berodde på att husen såg ut som jättestora bläckhorn.

Agata höll på att diska när dom kom in. Berglund, hennes make, satt som vanligt i finrummet och puffade på sin pipa och hostade med jämna mellanrum.

- Jasså, är då du Klara som kommer, ja tänkte nästan att du skulle titta ner dän här vecka innan då blev fö tätt inpå jul, sa Agata när dom kom in.

- Ja jag tänkte ja skulle titta ner och se hur ni hade då.

- Ja, då ä inge vidare, Berggren ä inte bra, han hoster o hoster. Han verker inte bli bätter. Ungane kanske ska gå ut så de inte stör han.

Smugit in

Niklas hade redan smugit in i rummet där Berggren, eller morbror Grejen, som han själv brukade kalla honom, satt. Niklas var oerhört intresserad av pipor. Det fanns två som han kände som använde såna, det var morbror Grejen också mormor. Morbror Grejens pipa luktade mycket gott, mormors pipa var stark

och från.

Klara tyckte inte riktigt om det där att skicka ut ungarna, men det var alltid besvärligt med Berggren. Det var Berggren hit, och Berggren dit. Agata använde aldrig förnamnet på han. Det skulle väl låta lite finare. Berggren var förman på fabriken, om nu detta var så värst fint. Joel, en bror till Agata och Klara hade sin åsikt klar. "Är det fint att vara förman på fabriken, jag vet inte det. Jag är lantbrevbärare jag, cyklar runt i guds fria natur hela dagarna. Det tycker jag är finare än att gå i den där sketlukta.

Niklas o Seved åkte kana vid Bläckhorna.

Niklas och Seved hade gått ut, dom var borta vid en kana som ungane i Bläckhorna hade gjort, och åkte av hjärtans lust.

Agata hade satt fram kaffe till Klara och

även varit inne med en kopp till Berggren.

- Har du hört av de store ungane nått då, undrade Agata.

- Jo, ja ha haft brev frå både Lage å Hanna, å då ä bara bra.

- Ha du inte hört å Emil nått?

- Jo han ä på luftbevakninga han, han ä väl nånstans uppåt Jämtland till, tror jag.

- Jasså, jaha, han fick inte stanna där i Näsudden då, va han inte dräng där?

- Fick o fick, då fick han väl, men då ä väl finare å vare luftbevakare än dräng.

- Ja, Jo, då kanske, men då ä ju närmare hem frå Näsudden.

Nu börja Klaras kinder att blossa en aning. Hon börja känna igen krypskytte.

- Ja tror inte Emil tillhör di där som vill hänga mor i kjolane hele live. Han tykte nog han ä stor nog å klare sig själv.

Bytte samtalsämne

Agata märkte att det brände till lite grann så hon bytte samtalsämne. Dom satt och pratade om ditt o datt en god stund innan Agata sa.

- Jo, ja låve ju att vi skulle ha mamma i April, men då ä ju så besvärligt nu när Berggren har sån hosta, Åsså ha vi då ju så trångt. Ja tänkte höra mä dig Klara om ni kan ta henne. Ni ha ju en hel gård ni, vi ha bara en liten lägenhet.

Jag visste dä, tänkte Klara, nu fick hon bita sig i tunga så hon inte sa nå dumt.

- Ja, hon ä ju hos Joel nu över Jul och Nyår, sen ska hon komme te oss i Februari å Mars

när Alvar ä inkallad. Men då ä klart att hon får vara hos oss i April om ni har för trångt, vi ha ju hela gårn vi, mä kallvind å allt. Å sen ha ja ju lova dig förut att hon ska få vara hos oss i Maj. Ja å då ä hon ju redan hos oss, så då slippe vi fundera på transporten.

Klara kände hur det hettade i kinderna.

- Det är nog dags att tänka på hemfärden nu, sa Klara.

- Ska du åka redan?

- Ja jag lova Alva att inte bli sen när hon tog Sten, å ja bruke hålla då ja love ja.

- Jo, då ä riktigt då Klara, en ska hålle va en love.

Klara sa adjö

Klara tog på sig, tog adjö, och dom lovade att höra av varann efter nyår, om inte förr. Hon hämtade barnen vid kanaan och tog Riksvägen genom Bruke hem.

Alvar och Erik hade lagat dom två diktalberna som var trasiga. Det var bara järnbanden som släppt på några ställen. Så det var bara att ta en björn och dra ihop dom och slå i några nya länsspikar.

Under tiden dom gjort detta hade Lill-Sten och Axel i Burmon sågat upp en ganska stor vak som dom skulle ta upp sjunktimmer ur. Dom drog upp en hel del sjunktimmer nu. Det kördes till Bruket och sågades till kastved. Därifrån kördes det på järnväg till Stockholm och andra större städer söderut, där det användes i värmepannor.

Man hade betalt i kubikmeter, det var ett tungt arbete och det var svårt att kunna få ihop en riktig timpeng. I somras hade Alvar dragit sjunktimmer ur två sjöar längre upp i vattensystemet då hade det gett betydligt bättre betalt, men då hade dom fått mäta själv, och det gjorde kanske en del.

När klockan var strax efter fyra plockade man ihop grejorna. Visserligen skulle man jobba till halv sex, men det var alldeles för mörkt och farligt att jobba vid en hal isvak.

Man kom överens att träffas vid Östnor nästa morgon.

Alvar var hemma vid halv fem. Han satte för mörkläggningsgardinerna innan han tände lyset i köket. Han tog en kopp kaffe och ett par bitar kall råmjölkspannkaka innan han bytte kläder.

Ombud för lokaltidningen

Alvar var ombud för en av lokaltidningarna i området och kvällen före hade han fått två nya prenumeranter på tidningen som han ringde in och anmälde, han såg samtidigt till att sätta in en annons för filmen som skulle visas på biografen Stjärnan kommande söndag. Han la ner ett femtontal "Julgranen" och ett kvittensblock och rullen med affischer i portföljen. Julgranen var NTO:s Jultidning. Han tog på sig den grå trenskoten och skinnmössan och gick ut och tog cykeln och trampade iväg.

När han kom en bit uppför backen mötte

han Klara.

- Jasså, du komme redan, va då bra hos Agata.
- Jodå, fast Berggren va väl inte riktigt bra i hosta. Ho undra om vi kunne ta mamma i April också, ja lova na då, ja tykte då va lika bra. Du vet hu då ä.

- Jo, då va nog lika bra då. Ja åke fram på Sokna å björne lite, åssä åke jag nog Opp i Bygda te Emmy i Sörmyr, systra mi, hon ha ju lova ja ska få en säck blannsäd som ja kan lämna te "Gustav på Kvara" mot mjöle ja ska få utå han. Sån måste ja in te pojkan i Idrottsföreninga också, om den där bystafetten du vet.

- Ja, ja hoppes du inte bli för sen bare, du måste tänke på att du ska upp tidigt.

Alvar trampade vidare mot Sokna och Klara gick in till Alva och hämtade Sten.

Framme på kyrkbyn

Alvar var framme på Kyrkbyn och tog upp prenumerationsavgifter och sålde tidningar i några gårdar. Han stanna vid affischtavlan nedanför kyrkan och satte upp en affisch på Söndagens film, Beredskapspojkar med Nils Poppe och Calle Reinholds, den var ganska ny, inspelad 1941. Den skulle nog locka en hel del besökare. Sedan trampade han iväg upp mot Kvavsjö. Han var tvungen att cykla upp till Harald och höra hur han mådde. Harald, som var en arbetskamrat till Alvar, hade drabbats av "lungsoten" och hade varit på Sanatoriet i Bollstad några månader, men nu

var han hemma. På vägen dit upp var han in i ett par hus och sålde tidningar.

Harald satt i köket när han kom in.

- Hej Harald, hur är det mä dig, har du sett te å skaffa nå lag te bystafetten, för själv har du väl tänkt åka. Jag ska åka vet du.

- Näe, ja ha inte fått ihop nått lag, men ja tänkte ställa upp själv å slå er hela bunten, skojade Harald tillbaka.

- Ja, dä värke då inte vara nå fel på humöre.

- Nä, men dä bli långsamt å sitte å inte orke göra nå. Jag sitter och funderer på å gå läre mig jobba mä läder. De va en ja träffa där på sanatoriet som höll på mä dä. dä verka intressant.

- Va var dä för läderarbeten då?

- Ja, han gjorde lite av vart, Han gjorde portföljer till exempel.

- Ja, dä kan du göra en, för jag behöver en nyan, sa Arvid och visa sin slitna portfölj. Men dä var inte dä jag ville prata mä dig om. Som du vet ha jag köpt till en bit te tomta, å nu lure ja på å bygga ena nya vebo å kanske ett sommarrum också. Jag måste ha nån som hjälpe mig å skrä å väge in grundstockarne te den nya boa. Å ja vet att du ä en hejare på sånt, så jag tänkte höra om du vill hjälpe mig.

- När har du tänkt bygga då, inte nu i vinter väl?

- Nä, dä kanske inte ens bli förrän om ett par år, men en måste se till och planera i tid.

- Ja, ä ja bare så jag orker, så nog ska jag hjälpa dig, det vet du.

- Hur är dä tror du att du komme tebaks i

flottninga nå mer?

- Näe du, dä ä nog slutflottat för mäj, dä komme jag nog inte å orke mä nå mer.

Dom satt och pratade en stund till innan Alvar var tvungen att ge sig iväg om han skulle hinna med alla ärenden. Han trampade iväg upp mot Bygda, var in i några gårdar och tog upp prenumerantavgifter och sålde tidningar. När han kom fram till Emmy i Sörmyr var hon ute och höll på med kvällsmjölknigen.

Alvar trampade iväg upp mot bygda.

- Jaså, är dä du Alvar, jag förstår att du är här å ska hämta betalninga för slätterhjälpen. Om du går in på logen tro jag du hiter gubben. Han har säcken där inne. Du skulle gärna få kaffe, men jag förstår att du har brått. Du ska väl upp te Anja i Kåre å hämta en julkärve te fåglane också, sa Emmy och skratta så hon höll på å tappa mjölkspann.

- Näe, sånt bös ha vi allt själv hemma i

halmadrassane om vi skulle villa lägga ut dä te fåglane. Men egentligen skulle en allt åka dit å kräv åna en rekte kärve.

Han gick in till Edvin, Emmys gubbe, på logen. Han hade sett Alvar komma och burit fram säcken till logdörren.

- Här är säcken Alvar, men kan du ta den på cykeln, den är ganska tung, sa Edvin

- Dä ska nog gå bra, men du ha inte nån lämpligan plankbit som ja kan lägga unne dän på pakethållan? Åsså tänkte ja få ställa den här tess ja komme tebaka, fö ja måste opp te Västsjö å affischera först.

- De vet du väl att dä gå bra, jag ska leta fram nå lampligt, dä å nog bäst du ger dä å nu, fö ja ser dä börje å snöe.

Alvar cyklade vidare, snöfallet tilltog, men än så länge gick det bra att cykla. Han satte upp affischer på några ställen som han alltid brukade.

En riktig anslagstavla

I Västsjö fanns en riktig anslagstavla att affischera på, när han var färdig tittade han på fickuret, det gick redan mot halv åtta. Nu fick han allt trampa på om han skulle hinna ner till möte på idrottsföreningen.

Han svängde in och hämtade säcken vid Sörmyr, Edvin hade lagt fram en bred plankbit å lägga säcken på, ett kraftigt snöre och en skinnbit att lägga över säcken som skydd mot snön.

Dä å allt ordning å reda mä Edvin, tänkte

Alvar, å snäll å rejäl å han, Hanna å Emil hade vart uppe å hjälpt dom på slåttern, ja han hade vare mä själv en dag å. Hanna å Emil de hade haft maten hos dom å dom hade allt fått lite betalt också, å ändå blev han lovad en säck blannsäd te julbrö. Å de va ingen liten säck han fått. Dä va annat dä, än nä Emil hade vare hos Anja i Kåre på slåttern förra sommarn å blitt lovad en rektigt fin julkärve te fåglane. När Emil kom hem mä kärven som dom lagt i en säck så va dä som de for ett dammoln ur säcken när dom öppnan, dä va allt, ja dä låg lite bös på botten också. Alvar hade svure på att ungane inte skulle göra en dag te hos Anja, hur mycke hon än böna å bad.

Mötet var slut

Möte var slut på idrottsföreningen när han kom fram till Ordenhuset där mötet hölls, men han hade tur för några i styrelsen var kvar, han satt ju själv i styrelsen också, men han hade inte tid nu före jul att vara med på mötena. Han pratade med dom om bystafetten och det var inga problem att få ta med Axel i Burmon i laget. När han fått detta klart cyklade han vidare mot Backen. Han stannade vid Spruthuset och Jonssons garage i Slaktarbacken och satte upp affischer.

När han kom upp till "Gustav på Kvara" såg han att det lyste lite svagt genom springera till kvarnbyggnaden, han förstod att Gustav var där inne så han gick dit, Kvarnen gick för

fullt och Gustav stod och skiftade säck när han kom in. Gustav såg inte att han kom och han skvatt till när Alvar klappan på axeln.

- Jasså, ä dä björner ute i dä här sketväre, skrek Gustav med sin gälla röst. Va kan en sån björn villa då.

- Ja komme mä säcken som vi prata om, sa Alvar och pekade på säcken med blannsäd som stod innanför dörren.

- Ja, jag ser ingen säck mä blannsäd och du ser inte heller säcken mä mjöl som står där borta, sa Gustav å pekade på en säck som stod i ett hörn. Du har aldrig sett den här på Kvara, dä måste du lova mäg.

- Mej kan du stunna på, de vet du Gustav, sa Alvar.

- Hälsa te Klara å te Alva o Jon när du sir dom, sa Gustav.

Dom sa inget mer

Dom sa inget mer till varann, i dessa tider fick man lita på att folk höll tyst. Varenda sädeskorn skulle mätas, vägas och bokföras, men dä blev inga hungrige ungar mätta på, dä visste både Alvar å Gustav.

Gustav tog säcken med blandsäd och bar uppför trappa till påfyllningslucka och Alvar tog säcken med mjöl och bar ut till cykeln.

Klara hade fått ungane i säng och satt och klippte trasmattor samtidigt som hon skrev på ett block som låg framför henne på bordet. Hon hade börjat på en krönika om de fina ingenjörsfruarna som släpa sig fram på skidor

varje helg och fick sin portion av "finsk sisu" på detta sätt. Det behövde inte arbetarna ägna sig åt, dom fick en rejäl portion "finsk sisu" i sitt arbete varje vecka. Hon tyckte att hon fick ihop det på ett bra sätt, men hon måste akta sej så hon inte avslöjade var hon bodde. Det var nära att hon hade gjort det när hon började på krönikan med orden. "I söndags satt jag vid köksfönstret och tittade ut över Byvikens snötäckta is....". Det hade ju inte varit så bra om krönikan kommit i tidningen med den meningen.

Knackning på dörren

När hon satt där och höll på med sina mattor och sin krönika knackade det på dörren. Klara riste till, vem kunde det vara som var ute så här sent i kvällninga. Hon gick och drog unna gardin lite vid dörra för å se vem dä var. Hon kände inte igen han först, men så såg hon att de va "Elim i Älje", Hon ville ju inte gärna öppna men hon var väl tvungen. Säkert hade han tage en del å då kunde han vara rätt så stimmig.

- Hej du Klara, Har du Alvar hemma, ja har bestämt mäg, ja ska gå mä i Gotämplane igen. Dä ä dä enda raka.

- Alvar ä inte hemma än å ja tror nog att dä ä bäst om du försöker å ta dig hem nu, svara Klara.

- Jag kan väl få komma in å vila en stund, bad Elim mjukt.

- Jo, Du kan få komma in å sitta en stund om

du love å vara tyst, för ja har två ungar som sover i kökssoffa.

- Det vet du väl Klara att jag love å vare tyst.

Elim satte sig på en stol i köket. Han var ganska påverkad och satt mest och lullade för sig själv.

Niklas låg och vred sig i kökssoffan, han gnydde i sömnen och till sist vaknade han och grät.

- Hur är det mä dig, sa Klara och strök Niklas över kinden.

- Ja har ont, gned Niklas.

- Var har du ont?

- Här, sa Niklas och pekade på örat.

- Va å då mä pojken, frågade Elim.

- Han har fått örsprång, å ja har inget hemma å droppa i, sa Klara.

- Ja ska sjunga för dej, sa Elim till Niklas. Så stämde han upp:

Warzawa är staden den kära, en pärla i städernas rad....

Mer kunde han inte av texten utan sedan blev det bara ett lallande.

Han försökte flera gånger att med sin sång få bort örsprånget men det lyckades inte. Niklas kved och skrek i kökssoffan.

- Nae Klara, här hjälper dä inte mä sång, dä ser ja. Här måste dä annat te. Ha du nå kamferdroppar hemma?

- Nä, ja sa ju dä att ja inte hade nått hemma.

- Dä finns bare två saker, förutom sången, som hjälper mot örsprång. Dä ä kamferdroppar å oleum baseleum. Ha du inget hemma av dä så måste ja ut på byn å skaffat.

- Du kan inte ge dig ut nu å störa folk, sa Klara.

- Ungen kan inte ligga å skrika där hela natta, dä begripe du väl.

Vinglade iväg mot dörren

Elim reste sig upp och vinglade iväg mot dörren. Klara kunde inte stoppa honom. Han fick säkert inte tag i nån medicin, å då gav han sig säkert iväg hem till Älje. Hon hörde hur sjöng när han gick iväg. Warszawa är staden den kära, en pärla i städernas rad... Klara försökte trösta Niklas så gott hon kunde. Det dröjde inte så lång stund innan det knackade på dörren igen. Klara öppnade.

- Här ska du få se Klara, här finns dä kamferolja, sa Elim och höll fram en flaska.

- Vart var du å fick låna dä?

- Nu ska du inte bry dig om dä Klara, har du lite vadd så ska du se att ungen snart ska sova.

Klara letade fram lite vadd och Elim tog en bit och vred ihop till en kon, så slog han på några droppar kamferolja och tryckte försiktigt in den i örat på Niklas. Det dröjde inte så lång stund innan Niklas sov lugnt. Elim talade om att han fått låna kamferolja utav Alva.

- Alva och Jon hade väl lagt sig nu, du väckte dom väl inte?

- Jo, jag fick mej allt en rekte avbasning av Alva när hon kom å öppna i bare särken, men när hon hörde mitt ärende blev ho len i käften som en vårvind. Så dä va inte så farli. Nae

Klara, ja få nog ge mä åv hemåt ja , ja kanske möte Alvar på vägen. Då kan ja ju prata män om inträde i gotemplane igen. Annars kan väl du varskon.

Koka vattgröt

Elim gick iväg och Klara ställde sig och koka en liten kastrull med vattgröt, när den var klar la hon upp den på en tallrik och ställde in den i gjutjärnspisens ugn. Hon ställde fram en tallrik och sked på bordet, ett fat med några skivor hårt bröd, så tog hon fram en hård pappskiva och lutade mot tallriken. "Gröt i ugnen" stod det på pappskivan.

Alvar tog vägen om sekreterarn i Logen Stjärnan, Hans Öberg. Alvar hade blivit vald till justeringsman på sista mötet och Hans var sekreterare i logen. Alvar satte sig på höger sida om Hans när han kom in till honom. Hans var i det närmaste stendöv, men om man satt till höger om honom kunde han höra lite grann. Ingen kunde begripa hur han kunde skriva så innehållsrika, välformulerade, men framför allt så korrekta protokoll som han gjorde. Alvar läste igenom protokollet.

- Det finns inget att anmärka på, skrek han i örat på Hans

- Då ska dä inte va heller, skrek Hans tillbaka.

Alvar skrev under protokollet. De utbytte ytterligare några "skrik mellan varandra" innan Alvar gav sig av. Nästa stopp var hos Frank,

"Handlarn på Backen". Alvar och Frank

hade blivit riktiga vänner. Dom hade suttit med i styrelsen i Idrottsföreninga i olika omgångar.

Två toppositioner

Alvar som ordförande och Frank som sekreterare. Dom var också båda två mycket intresserade av sportfiske. Frank hade en båt i fjärden och han och Alvar var ute så fort det fanns möjlighet och spann efter Gädda. Affären var stängd, men Alvar var hemtam och gick till bakdörren som var olåst. Frank satt och höll på att sortera ransoneringslappar när Alvar kom in.

- Hej Frank, ja så du sitter och räkner ihop hu myke klöver du ha tjäna idag.

- Näe du, Dä här helvete har jag fått för mina synder. Titta här på den här pappershögen, desse små fyrkanter ska sorteras i olika högar och så ska det skrivas ner hur många dä är. Å ja tror förbanne mäg att de finns kuponger för allt snart. Du måste snart ha en särskild kupong för å gå på huse, å då komme jag å få springa runt i bygda å väga å mäta skiten så då stämme överens mä va jag ha sålt te er. Nä, ja ger upp, sa Frank och tog en stor papperspåse och skrapade ner alla små fyrkantiga papperslappar i påsen.

- Ja skicke te kristidsnämnden dän hä pösen som den är, så få dom själva sortera skiten.

- Men så kan du väl inte göra, sa Alvar bekymrat.

- Ja, vi får se hur ja gör i möra, va vill du ha

då, förutom en koryvbit, sa Frank och gick och skar till en bit falukorv och slog in i ett brunt papper.

- Jo, mens ja komme ihåg det, ja ska ha en kortlek, vi bruke spela lite kuler på rastene på jobbe. Men jag har inge kort för kortlekar.

- Då gör inget, ja tar bare ett kort ur leken å skicker in te nämnden, sa Frank och skrattade.

- Jo, jag skulle haft nå klänningstyg mä, ja tänkte ge Klara i julklapp.

- Ja ska ropa på Ella, få hon ta fram ett tyg som passer.

Han ropade på Ella

Han ropade på Ella, och under tiden hon letade fram tyg så pratade Frank och Alvar fiske, Alvar fick ju skryta lite över den fina Gäddan han fått under dagen.

Snöfallet hade ökat kraftigt när Alvar kom ut från Frank. Det var tur att Edvin hade lagt fram skinnbiten å lägga över sädsäcken, den kom väl till pass nu över mjölsäcken. Alvar tog upp fickuret och höll det i en liten strimma av ljus som silade ut från ett av fönstren på affären. Klockan gick på elva, visserligen var det sent, men han skulle allt cykla om Bagare Hansson och se om han var uppe. Han hade lovat att han skulle baka brökaker åt han om han kunde få fram mjöl. Det skulle vara gott å få lite hembaka spisbrö te jul.

Han fick cykla försiktigt nu för det var

Frank o Alvar pratade fiske.

spårigt och besvärligt mä nysnön. I Slaktarbacken fick han stiga av och gå, det var tur på ett sätt att de var så sent. Det var inte många ute. Egentligen skulle han ha vare in te skollärarn också, dom skulle ha prata lite om ungdomstävlingen på skidor som dom skulle ha i januari. Det var ju tur dom bestämde januari efterson han hade fått inkallelse till februari.

Han blev förbaskad

Han blev förbaskad bara han tänkte på det. Ja, det var ju inte det att han ville smita ifrån på något vis, utan de var ju vad dom gjorde.

Han hade varit ute två omgångar tidigare, han var i Gästrikland och han bevakade ett stort magasin. Det hade han gjort båda

gångerna och dit skulle han nu också. Första gången han var ute fick han reda på av befälen att det var mycket viktig krigsmateriel som dom bevakade. Hela magasinet var fulladdat, Troligen var det kanoner och gevär där inne trodde dom som gick där och bevaka.

Likadant var det andra gången. Befälen berättade för den nyinryckta styrkan vilken viktig uppgift dom utförde.

Dörr på glänt

En av de sista nätterna Alvar och en som hette Per gick vakt runt det stora magasinet fick dom se en dörr stå lite på glänt. Något befäl hade varit inne under dagen och glömt att låsa. Alvar och hans kompis kunde naturligtvis inte bärga sig, utan smög sig in och tände den lilla lyktan de hade med sig.

Hela magasinet var fullastat med säckar. Tusentals med säckar, dom lyste med lampan på den närmaste säcken, SALT stod det med stora bokstäver på säcken. Det är nog bara kamouflagen tänkte Alvar och tog upp kniven och stack ett litet hål i säcken som låg närmast. Han fick ut ett litet vitt korn, det såg ut som grovsalt, han stoppa det i munnen. Det var grovsalt. Hela ladan var packad med grovsalt. Dom hade alltså gott där dag och natt och bevakat ett jättemagasin fullpackat med grovsalt, "mycket viktig krigsmateriel" hade befälen sagt. Dom kanske skulle ladda gevärerna på grovsalt om fienden dök upp. Näe, egentligen skulle han inte åka ut en dag

till, men han var väl tvungen.

Alvar hade kommit fram till bagarns, han såg att det lyste lite svagt bakom en av gardinerna i bageriet. Det var säkert bagarn som var där.

"Grovsalt", man skulle inte bevaka en dag till, tänkte Alvar.

Alvar gick fram och knackade på dörren. Det slamrade och väsnades en del innan dörren öppnades.

- Jasså, var det bara du Alvar, kom in vet ja, sa Hansson.

- Jag har mjöle på mig, om det går bra att ja lämnar då nu.

- Ta in säcken får ja titta påt.

Alvar hämtade säcken och Hansson öppnade den och kände må nypa på mjöle.

- Bra kvalité, sa han, då komme från Gustav känne jag, eller hur.

- Jag känner ingen Gustav, sa Alvar.

- Då ä bra Alvar, Vill du byta mjöle mot brö ikväll går då bra, kom får du se. Hansson öppnade en dörr till ett rum intill. Det stod tre stora kartonger med färdigt spisbröd där inne. Smaka, sa Hansson och gav Alvar en liten bit av en kaka.

Gott, gottigottgott

Det var gott, mycket gott, Bagare Hansson var känd för att göra väldigt fint spisbröd. Det skulle vara bra att få med sig brödet redan i kväll. Nu var det så sent att ingen var ute på Sokna. Visserligen fick han gå hela vägen om han tog en kartong på cykeln, men gå blev han väl tvungen att göra även utan brökartong med tanke på all snön som kommit.

- Jo, får jag en kartong av detta så tar jag de gärna i kväll, sa Alvar.

- Då byter vi jämt, för du ska veta att då ä helt igenom riktigt vetemjöl du ha fått utå han du inte känner, sa Bagare Hansson.

Bagarn hjälpte Alvar att ta ut kartongen. De ställde den på pedalen på cykeln och band fast den ordentligt. Alvar knallade iväg, snön fortsatte att vräka ner. Det var dryga decimetern nu, de skulle inte bli lätt att ta sig te jobbet i morron bitti. När han gick förbi

Prästgårn kom han å tänka på att han skulle ha vara in te den nya prästen å prata lite må han. Alvar hade vare på ett möte i sockenstuga för en tid sen. De va väl ett möte för å hälsa den nye prästen välkommen. Men de hade diskuterats en del kyrkliche spörsmål också. Prästen hade själv tage upp ett spörsmål som väkt en väldig debatt. Ja, de va väl så, att då va tur för prästen att han redan hade installerats, annars hade han nog sutte utanför sockengränsen när den kvällen var slut.

Byta ut blommorna

Prästen hade tagit upp det här med blommor vid begravingar, han tyckte det var synd att det lades ner så mycket blommor vid kistorna. Dessa blommor kom ju till så liten nytta. Han hade en idé om att man istället för att lägga blommor, kunde lägga en slant i en fond, och sedan fick sorgehuset ett litet kort med "En sista hälsning". Pengarna som man fick in i fonden kunde man använda till att ge en blomma till gamla och sjuka, exempelvis vid julhögtiden.

Det hade blivit ett herrans oväsen, folk hade skrikat i mun på varann, och prästen hade fått tagit tillbaka förslaget och det var nog inte värt att han kom med några mer förslag under den här kungens regering.

Alvar kunde inte begripa att inte förslaget föll i god jord. Han tyckte det var ett mycket bra förslag. Det var det han ville säga till

prästen. Han skulle nog försöka se till så förslaget kom upp igen, men först måste han prata med prästen och få hans tillåtelse. Sen skulle han prata med en del av dom som han trodde han skulle kunna övertyga.

Hur som helst kunde han ju inte gå in till prästen i kväll.

Såg nåt i mörkret

När han kommit förbi prästgårn och upp mot vårdhemmet fick han se nått mörkt fyrkantigt en bit framför sig. Han ryggade till lite grann, de var nånting som rörde sig intill den där mörka fyrkanten. När han kom närmare såg han att det var en liten bil som stod på vägen, en rödbrun fyrkantig liten skåpbil. Intill stod "Kaffe-Petter" och höll på att sota gengasaggregatet som satt på sidan av bilen.

- Jasså, är dä du Petter som är ute så här sent, sa Alvar.

- Jae, ikväll vet ja rakt inte om ja tar mig hem alls. Allting bli ju blött i dä här vädre, å aggregate bare soter. ja ha fått stanna å sota fyra gånger frå Enviken å hit, så ja ä nog inte hemma i stan förrän te möran.

- Ja hörde du hade starske kupongfrie böner mä dag i förmiddas när du va inne ve farsan i Byvika, dä ä inte så du ha nåre kvar.

- Jo jag har allt nått litet paket än, om du vill ha.

- Jo, jag tar gärna ett, sa Alvar och plockade fram plånboka.

Paketet betalades och åkte fort ner i

portföljen där kortleken, korvbiten och klänningstyget låg. Alvar stanna och såg till så Petter kom iväg. Den lilla skåpbilen puttrade iväg mot stan.

Alvar fortsatte hemåt, när han lämna Kyrkbyn och kom in i skogen blev det riktigt mörkt, hade han inte haft "Kaffe-Petters" hjulspår å gå efter hade det varit svårt. Han kunde inte begripa hur Petter kunde se nåt mä dom där små nästan heltäckta lyktene han hade på bilen. Ja, nu var han snart hemma i alla fall, Det hade varit en bra kväll, han hade fått mycke utfört, i morron skulle han prata med Valle och Hilmer om Bystafetten. Han fick nog prata lite med Hilmer om den här spårninga han höll på med åt dom där "nassane", han fick se till å sluta mä dä.

Hilmer måste sluta med spårninga åt nassane, tyckte Alvar.

Det olyckliga samtalet

Han kom å tänka på då där olyckliga samtale han hade mä Klara i söndags, Då va inte ofta dom blev sura på varann, å han tyckte då va så onödigt. Han visste ju att han hade överila sig, då för ett par tre år sen, när han geck in i partit. Men va skulle han göra. Skulle han bara stå där som ett fån o titta på när dom va så jävliga mot Enar Skomakare, en så rejäl karl som Enar var, å så gick dom där nassane ut å försökte få till en bojkott emot han. Dom satte upp stora plakat att man inte skulle lämna in skorna till denna ryssvän och spion. Dom satte till och med in annonser i tininga. Alvar blev så arg när han fick se allt detta. Enar hade aldrig gjort annat än gott för sina kamrater, var det inte han som skött insamlingarna till offrens anhöriga i Ådalen, å va då inte han som var den ende i samhälle som hade varit med i internationella brigaden i Spanien. Å han skulle inte få laga skor te folke nå längre. Alvar blev så arg så han tog ut en partibok han mä. Kanske fick han väl ångra då ibland, men nu tyckte han att dom flesta hade accepterat det, Klara förstod säkert att han inte kunde göra nått annat, men hon blev väl rädd att det skulle bli besvärligt för dom.

Fick nog prata med Klara

Han fick nog prata med Klara om då här nån gång tänkte han när han tog loss den stora kartongen med bröd och bar in den i köket, innan han gick ut och ställde in cykeln i boa.

I kökssoffa låg Niklas och Seved och sov, dom vaknade till när Alvar tog ut gröten ur ugnen, dom låg och kände doften från falukorven sprida sig i köket, då visste dom att pappa hade kommit hem.

Alvar gick upp på kammaren, tog av sig och kröp ner intill Klara.

- Du blev sen i kväll, snöe då än?

- Jae, då ha komme mycke, ja få nog upp tidigt och skotta.

- Hur har då vare i dag då?

- Jae, då ha väl bara vare som en vanlig dag.

Alvar la armen om Klara och kramade henne, en stund senare sov dom.

Det var Nils som fick avsluta Trollens Nyheter 1999. 35 årgångar i rad vilket troligen är tämligen unikt. Jag hoppas du haft en angenäm läsupplevelse med året upplaga, ehuru det inte var så många som bidrog, men det som fanns med har hållit hög klass.

Ch.red

That's all folks...

